

UCHWAŁA NR 943/212/22
ZARZĄDU POWIATU PSZCZYŃSKIEGO

z dnia 30 sierpnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii oświatowej Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030”

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 oraz art. 32 ust.1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1526) oraz art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 z późn. zm.)

Zarząd Powiatu
uchwała:

§ 1. Przyjąć „Strategię oświatową Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Przewodniczącemu Zarządu Powiatu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr 943/212/22 Zarządu Powiatu Pszczyńskiego z dnia 30 sierpnia 2022 r.

Strategia oświatowa Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030

Pszczyzna, czerwiec 2022

Opracowanie:

Innelligence Solutions sp. z o.o. we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Pszczynie oraz dyrekcjami szkół i placówek oświatowych podległych Powiatowi Pszczyńskiemu.

Szanowni Państwo,

Strategia oświatowa Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030 jest dokumentem określającym cele i warunki rozwoju lokalnej oświaty.

Współczesna polityka oświatowa oznacza działania w dziedzinie szkolnictwa i wychowania, realizowanie celów kształcenia oraz podstawy materialno-techniczne funkcjonowania przyjętego systemu oświatowego jak i zarządzanie instytucjami zajmującymi się tą dziedziną.

Zgodnie z ustawą o samorządach zadania te spoczywają również na samorządach powiatowych. Współczesna rzeczywistość łączy polską oświatę z zadaniami wynikającymi z pozostawania Polski w strukturach europejskich. Wiążąca dla oświaty Strategia Lizbońska zakłada stworzenie opartej na wiedzy, a zarazem najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki na świecie, zdolnej do systematycznego wzrostu gospodarczego, zapewniającej większą liczbę lepszych miejsc pracy w warunkach większej spójności społecznej.

Na systemach edukacyjnych wymusza to doskonalenie systemu edukacji w zakresie metod oraz treści nauczania i uczenia się. Istotne pozostaje również uwzględnianie nadrzędnej zasady kształcenia ustawicznego. W efekcie tych procesów dostosowawczych i koniecznych zmian, systemy edukacji winny odpowiadać potrzebom rynku pracy i zmieniającym się wymaganiom społeczeństwa. Ponadto szkoła, jako żywy organizm zmienia się w sposób ciągły, każdego dnia, na wielu płaszczyznach związanych z bazą, kadrą i organizacją pracy.

W świetle powyższych informacji zasadne pozostaje tworzenie wizji polityki oświatowej przez samorządy lokalne, zawierającej opis i kierunki działań na rzecz optymalizacji i rozwoju tej dziedziny społecznej rzeczywistości. Czynnikiem warunkującym opracowanie strategii są również zmiany strukturalne, które wiążą się z przekształcaniem niektórych szkół lub placówek oświatowych w powiecie.

Władze samorządowe mają za zadanie prowadzić racjonalną politykę oświatową, wyznaczając odpowiednie kierunki działania, spełniając oczekiwania społeczności lokalnej oraz wpisując się w ogólną politykę państwa. Powiat Pszczyński rozwija szkoły i placówki, skutecznie realizujące swoje statutowe zadania, przyjazne uczniom, rodzicom i nauczycielom oraz wpływające na rozwój kapitału ludzkiego w wymiarze lokalnym. Udział zadań oświatowych w budżecie powiatu jest wysoki, mamy jednak świadomość, jak istotne jest konsekwentne inwestowanie w rozwój oświaty i doskonalenie jej zasobów gwarantujących najwyższe kompetencje i umiejętności absolwentów - mieszkańców naszego regionu oraz nauczycieli, którzy kształcą przyszłych pracowników.

Edukacja musi dzisiaj nie tylko nadążać za zmieniającym się światem, ale też stanowić wsparcie dla młodego człowieka, który staje wobec dynamiki otaczających go procesów cywilizacyjnych. Dlatego niezwykle ważne jest kształcenie kompetencji kluczowych określonych w zaleceniach Rady Unii Europejskiej, rozumianych jako te, które pozwalają poruszać się w szybko zmieniającym się otoczeniu. Chcemy, aby szkoły w naszym powiecie były doskonale wyposażone, dlatego skutecznie pozyskujemy fundusze europejskie na tworzenie nowoczesnych pracowni zawodowych. Dzięki temu młodzi ludzie ucą się na profesjonalnym sprzęcie wykorzystywanym w zakładach pracy.

O tym, że stawiamy na kształcenie zawodowe świadczy fakt podpisania pomiędzy Powiatem Pszczyńskim a Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną S.A. oraz wszystkimi gminami naszego powiatu porozumienia w zakresie ukierunkowania uczniów wybierających szkoły ponadpodstawowe na szkolnictwo zawodowe i techniczne.

Szkoły i placówki oświatowe nie mogą być pozostawione same sobie z problemami w obszarze pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dlatego też olbrzymia tu rola prowadzonej przez Powiat Pszczyński Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pszczynie. Warto podkreślić, że jako jeden z nielicznych samorządów powiatowych prowadzimy Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej, dzięki czemu dzieci i młodzież z powiatu pszczyńskiego mogą rozwijać swoje artystyczne i sportowe talenty dzięki różnorodnym, bezpłatnym zajęciom pozalekcyjnym.

Strategia oświatowa Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030 to opracowanie, które z jednej strony prezentuje potencjał edukacyjny naszego powiatu, a z drugiej nakreśla kierunki polityki oświatowej – priorytety, cele strategiczne oraz sposoby ich realizacji, zmierzając do zapewnienia zrównoważonego rozwoju naszej lokalnej społeczności. Przyjęcie dokumentu umożliwi podjęcie działań, które mają zapewnić wysoki poziom edukacji w placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Pszczyński.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom, instytucjom i organizacjom, które wzięły udział w procesie tworzenia niniejszego dokumentu i aktywnie uczestniczyły w warsztatach oraz konsultacjach społecznych. Jestem głęboko przekonana, że realizacja założeń Strategii oświatowej Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030 przyczyni się do poprawy jakości kształcenia młodych Mieszkańców powiatu pszczyńskiego i służyć będzie rozwojowi naszej lokalnej społeczności.

Z wyrazami szacunku,

Barbara Bandoła

Starosta Pszczyński

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	5
2. Metodologia opracowania strategii oświatowej Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030.	6
3. Struktura strategii oświatowej Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030.	7
4. Charakterystyka bieżącego stanu sektora oświaty w powiecie pszczyńskim	8
4.1. Sytuacja demograficzna.....	8
4.2. Sieć publicznych szkół i placówek oświatowych	12
4.3. Kadra pedagogiczna.....	14
4.4. Stan bazy oświatowej.....	15
5. Charakterystyka wybranych elementów oferty edukacyjnej	18
5.1. Języki obce.....	18
5.2. Kierunki kształcenia zawodowego i innowacje pedagogiczne	21
5.3. Cyfryzacja szkół i placówek oświatowych	25
6. Wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych.....	25
7. Szkolnictwo niepubliczne, finansowanie zadań oświatowych	31
8. Diagnoza sektora oświaty	33
8.1. Prognoza naboru	33
8.2. Diagnoza oczekiwań uczestników procesów edukacyjnych.....	36
9. Lokalny rynek pracy i jego perspektywy.....	54
10. Analiza SWOT.....	56
11. Wnioski podsumowujące diagnozę.....	60
12. Wizja i misja oświaty oraz cele strategiczne i operacyjne	61
13. Szczegółowy opis celów i zadań.....	63
14. Monitoring i ewaluacja	65

1. Wprowadzenie

Przygotowanie dokumentu o znaczeniu strategicznym w jednostce samorządu terytorialnego każdorazowo oznacza chęć odnalezienia i oznaczenia najważniejszych z punktu widzenia społeczności kierunków rozwoju, które odzwierciedlą ambicje, motywacje i potrzeby mieszkańców. Dobrze funkcjonujący i sprawny system oświaty jest bezapelacyjnie jednym z najważniejszych czynników mających znaczenie w kreowaniu długofalowego, pozytywnego rozwoju społecznego, gospodarczego jak środowiskowego danego obszaru. Z tym większym zdziwieniem można jednakże stwierdzić, iż niejednokrotnie jego priorytetowe znaczenie nie jest traktowane z należytą atencją.

Potrzeba przygotowania dokumentu o znaczeniu strategicznym dla systemu oświaty ma znaczenie obecnie zarówno wobec odczuwanych dla społeczności w ostatnim okresie silnych zmian - przeobrażania się otoczenia w jakim przyszło funkcjonować jednostkom samorządu terytorialnego wynikających z epidemii, wojny u granic naszego kraju i kryzysu imigracyjny, ale również wobec wewnętrznych potrzeb, takich jak zmiany w strukturze wiekowej, zmian ilości uczniów na terenie Powiatu Pszczyńskiego w ostatnich latach, które definiują szereg trudnych wyzwań, które pojawiają się przed systemem kształcenia ponadpodstawowego, za organizację którego odpowiedzialność ponosi Starosta.

Z wyżej wymienionych powodów wynika potrzeba posiadania na poziomie strategicznym i operacyjnym odpowiedniego planu działań dla systemu oświaty Powiatu, przygotowania i zaplanowania odpowiedzi na pojawiające się wyzwania i odpowiedzi na zdiagnozowane zapotrzebowania. Z tego też względu przygotowanie i przedstawienie niniejszego dokumentu wydaje się najlepszą możliwą odpowiedzią na zaistniałą sytuację i skalę wyzwań przed którym stoi organ samorządu powiatowego.

2. Metodologia opracowania strategii oświatowej Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030.

Przystępując do realizacji przygotowania niniejszej Strategii w wyniku przeprowadzonych warsztatów opracowano metodologię diagnozy problemów i barier systemu oświaty Powiatu Pszczyńskiego. Wybrano model ekspercko-partycypacyjny – z bezpośrednim i szerokim udziałem strony społecznej – reprezentowanej przez dyrektorów szkół i placówek oświatowych podlegających Powiatowi Pszczyńskiemu. W ramach pracy zespołu roboczego ds. opracowania Strategii zdecydowano o wykorzystaniu następujących narzędzi badawczych udostępnionych przez Wykonawcę, w ramach świadczonego wsparcia, tj. badań ankietowych aktorów i interesariuszy mających udział, jak i wpływ na system oświaty na obszarze powiatu. Wszystkie badania prowadzone były poprzez formularze on-line w okresie przygotowania Strategii. Przeprowadzono następujące badania ankietowe:

- 1) badanie ankietowe dedykowane nauczycielom, instruktorom praktycznej nauki zawodu szkół ponadpodstawowych Powiatu Pszczyńskiego, w którym udział wzięło 185 przedstawicieli,
- 2) badanie ankietowe młodzieży - uczniów wszystkich klas szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2021/2022, w którym udział wzięło 632 osób,
- 3) badanie ankietowe młodzieży z pytaniami wyłącznie dla uczniów ostatnich roczników szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2021/2022, w którym udział wzięło 156 osób,
- 4) badanie ankietowe dedykowane rodzicom uczniów kształcących się w szkołach i placówkach oświatowych Powiatu Pszczyńskiego, w którym udział wzięło 501 osób,
- 5) badanie ankietowe przedsiębiorców, udział w badaniu wzięło 24 przedsiębiorstw,
- 6) badanie ankietowe dedykowane uczniom 7 i 8 klas szkół podstawowych z terenu powiatu, w badaniu wzięło udział 285 uczniów,

W ramach procesu diagnozy przeprowadzono również warsztaty z pracownikami Starostwa Powiatowego w Pszczynie (Wydział Oświaty) oraz dyrektorami szkół podlegających Powiatowi.

W ramach warsztatów w toku dyskusji omówiono aktualną sytuację problemową systemu oświaty w szkołach i placówkach oświatowych podległych Powiatowi Pszczyńskiemu, opracowano analizę SWOT a także zdefiniowano misję i wizję Strategii. W toku prac przeprowadzono również konsultacje z przedstawicielami Rady Powiatu (komisji spraw społecznych). Wyniki badań i diagnozy przedstawiono w kolejnych rozdziałach.

Ostatnią fazą realizowanych działań było przygotowanie i zaproponowanie celów strategicznych i operacyjnych wyznaczających możliwe ramy interwencji w postaci zadań, poprzez które realizowane będą założone cele i ich efekty mające wpływ na dalsze funkcjonowanie systemu oświaty na tym terenie.

3. Struktura strategii oświatowej Powiatu Pszczyńskiego w perspektywie do roku 2030.

Niniejsza strategia składa się z 14 rozdziałów, w ramach których zaprezentowano rezultat zastosowanej metodologii przygotowania tego dokumentu.

Rozdziały 1-3 mają charakter opisu i charakterystyki samego dokumentu, rozdziały od 4 do 9 składają się na opis sytuacji zastanej systemu oświaty Powiatu, w rozdziałach 10 i 11 dokonano analitycznego zestawienia i opisu charakterystyki sytuacji problemowej wraz z wyróżnieniem najistotniejszych zasobów, barier, zdarzeń i okoliczności mających wpływ na wybór celów, a w konsekwencji wybranych kierunków interwencji. Ostatnie rozdziały – 13 i 14 definiują operacyjne założenia strategii – plan zadań mających na celu realizację założeń strategicznych kierunków rozwoju i rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów i barier. Niniejsza struktura może zostać w łatwy sposób uzupełniona w trakcie realizacji strategii poprzez modyfikacje planu operacyjnego zawartego w rozdziale 13, bez konieczności dokonywania powtórnej diagnozy, a tylko w oparciu o uzasadnienie zmiany i definicję jej potrzeby. Pozwoli i ułatwi to na wykorzystanie dokumentu jako żywego i stosowanego planu, odzwierciedlającego faktyczne potrzeby jednostek tworzących system edukacji ponadpodstawowej Powiatu.

Dla planu opracowano również system monitorowania i ewaluacji strategii, który powinien być realizowany w celu oceny stopnia realizacji wybranych celów oraz skuteczności podejmowanych działań, a także oceny ich wpływu na efekty rozwojowe systemu oświatowego. Pozwoli on na okresowe lub bieżące podejmowanie działań korygujących poprzez modyfikowanie założeń planu operacyjnego lub nawet części strategicznego planu (jeżeli będzie to konieczne).

4. Charakterystyka bieżącego stanu sektora oświaty w powiecie pszczyńskim

4.1. Sytuacja demograficzna

Sytuację demograficzną powiatu z punktu widzenia szkół i placówek edukacyjnych na poziomie ponadpodstawowym, na maksymalny obecnie możliwy do prognozy okres (tj. do 2035), przygotowano w oparciu o dane GUS – Bank Danych Lokalnych. Obejmują one ogólną liczbę mieszkańców w wieku 15-18 lat (4 roczniki). Do celów porównania i analizy przyjęto 4 kolejne roczniki, biorąc pod uwagę fakt, iż część uczniów podejmuje naukę w technikach 5 letnich, część w liceach – 4 letnich a część w szkołach branżowych I stopnia – 3 letnich. W strukturze uczniów w powiecie pszczyńskim te grupy są do siebie liczebnie zbliżone (z niewielką przewagą uczniów techników).

Liczebność mieszkańców wedle poszczególnych roczników na dzień 31.12.2021 r.:

Powiat/gmina:		Powiat pszczyński	Goczałkowice-Zdrój	Kobiór	Miedźna	Pawłowice	Pszczyna	Suszec
liczba mieszkańców w 2021 r. w poszczególnych rocznikach	0	1 092	55	37	166	162	528	144
	1	1 118	63	42	165	155	569	124
	2	1 267	67	49	214	185	603	149
	3	1 332	75	47	201	224	624	161
	4	1 405	68	49	238	239	638	173
	5	1 351	67	55	188	225	655	161
	6	1 341	63	42	225	195	636	180
	7	1 324	60	67	176	226	622	173
	8	1 324	69	55	197	217	610	176
	9	1 345	62	54	227	203	636	163
	10	1 378	77	71	179	223	671	157
	11	1 349	89	48	200	237	583	192

	12	1 528	78	74	216	253	714	193
	13	1 387	79	68	193	233	650	164
	14	1 331	70	54	217	219	597	174
	15	1 197	64	53	178	206	547	149
	16	1 130	76	58	144	193	520	139
	17	1 093	65	38	142	180	548	120
	18	1 051	63	48	134	179	506	121
	19	1 082	59	52	148	173	511	139
	20	1 181	61	44	196	208	527	145
	21	1 210	89	73	147	211	545	145
	22	1 173	68	46	180	179	545	155

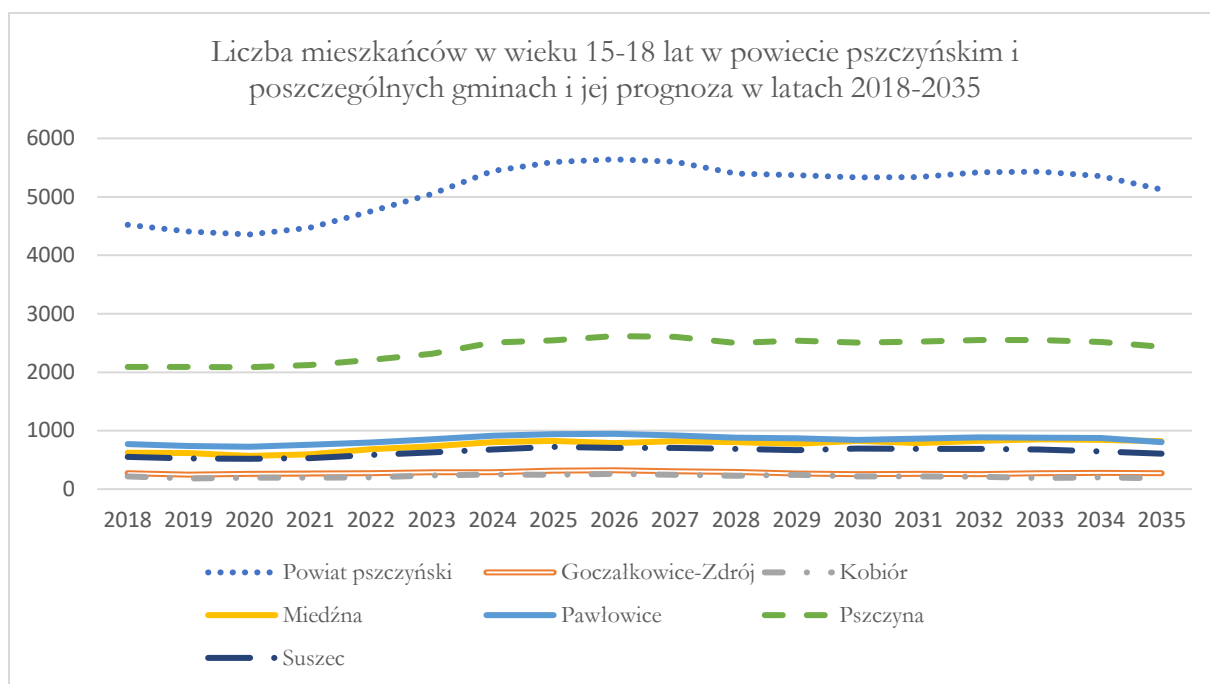
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

Następnie na podstawie liczebności mieszkańców wedle poszczególnych roczników na dzień 31.12.2021 r. dokonano oszacowania liczebności grupy wiekowej 15-18 lat w latach 2018-35:

Powiat/gmina:		Powiat pszczyński	Goczałko wice-	Kobiór	Miedźna	Pawłowie	Pszczyna	Suszec
Liczba mieszkańców w w wieku 15-18 lat w roku:	2018	4524	272	217	625	771	2089	550
	2019	4407	248	182	620	740	2092	525
	2020	4356	263	196	568	725	2085	519
	2021	4471	268	197	598	758	2121	529
	2022	4751	275	203	681	798	2212	582
	2023	5045	289	233	732	851	2314	626
	2024	5443	291	249	804	911	2508	680
	2025	5595	316	244	826	942	2544	723
	2026	5642	323	261	788	946	2618	706
	2027	5600	306	247	822	916	2604	705
	2028	5396	297	228	803	880	2500	688
	2029	5371	268	247	779	869	2539	669
	2030	5334	254	218	825	841	2504	692
	2031	5340	259	219	786	863	2523	690
	2032	5421	258	213	827	885	2551	687
	2033	5429	273	193	852	883	2553	675
	2034	5355	277	200	841	873	2520	644
	2035	5122	273	187	818	803	2434	607

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

Na przestrzeni tego okresu widoczny jest silny trend wzrostu liczby mieszkańców w wieku 15-18 l.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

Prognozowany wzrost liczby mieszkańców w wieku edukacji ponadpodstawowej zobrazowano również w ujęciu ilościowym i procentowym względem roku odniesienia, tj. 2021.

Prognozowany wzrost liczby mieszkańców w wieku edukacji ponadpodstawowej w powiecie pszczyńskim względem roku odniesienia – 2021 przedstawia poniższa tabela:

	Powiat pszczyński		Goczałkowice-Zdrój		Kobiór		Miedźna		Pawłowice		Pszczyna		Suszec	
	[os]	[%]	[os]	[%]	[os]	[%]	[os]	[%]	[os]	[%]	[os]	[%]	[os]	[%]
2022	280	6,3%	7	2,6%	6	3,0%	83	13,9%	40	5,3%	91	4,3%	53	10,0%
2023	574	12,8%	21	7,8%	36	18,3%	134	22,4%	93	12,3%	193	9,1%	97	18,3%
2024	972	21,7%	23	8,6%	52	26,4%	206	34,4%	153	20,2%	387	18,2%	151	28,5%
2025	1124	25,1%	48	17,9%	47	23,9%	228	38,1%	184	24,3%	423	19,9%	194	36,7%
2026	1171	26,2%	55	20,5%	64	32,5%	190	31,8%	188	24,8%	497	23,4%	177	33,5%
2027	1129	25,3%	38	14,2%	50	25,4%	224	37,5%	158	20,8%	483	22,8%	176	33,3%
2028	925	20,7%	29	10,8%	31	15,7%	205	34,3%	122	16,1%	379	17,9%	159	30,1%
2029	900	20,1%	0	0,0%	50	25,4%	181	30,3%	111	14,6%	418	19,7%	140	26,5%
2030	863	19,3%	-14	-5,2%	21	10,7%	227	38,0%	83	10,9%	383	18,1%	163	30,8%
2031	869	19,4%	-9	-3,4%	22	11,2%	188	31,4%	105	13,9%	402	19,0%	161	30,4%
2032	950	21,2%	-10	-3,7%	16	8,1%	229	38,3%	127	16,8%	430	20,3%	158	29,9%
2033	958	21,4%	5	1,9%	-4	-2,0%	254	42,5%	125	16,5%	432	20,4%	146	27,6%
2034	884	19,8%	9	3,4%	3	1,5%	243	40,6%	115	15,2%	399	18,8%	115	21,7%
2035	651	14,6%	5	1,9%	-10	-5,1%	220	36,8%	45	5,9%	313	14,8%	78	14,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

Już w roku 2024 w całym powiecie pszczyńskim liczba mieszkańców w wieku 15-18 lat wzrośnie o 972 osoby i będzie ten stan (wyższy o 850 lub więcej osób) trwał do co najmniej 2034 r. – tj. przez 10 kolejnych lat. Jest to o ponad 20% więcej niż stan obecny liczby mieszkańców w tym wieku. W największym stopniu wzrost ten będzie dotyczył gminy Miedźna (o ponad 30% a nawet w latach 2033-34 o ponad 40%), Suszec (30% i więcej w latach 2025-32). Ilościowo wzrost liczby uczniów w wieku 15-18 lat będzie największy w gminie Pszczyna.

Wzrost ten dotyczyć będzie w rezultacie zarówno zwiększenia liczby uczniów w poszczególnych oddziałach. Będzie to jednakże bardzo trudne, gdyż obecnie już na 1 oddział w szkołach Powiatu Pszczyńskiego (bez szkół specjalnych) przypada 24,39 uczniów. Wzrost o 25% spowodowałby zwiększenie wypełnienia klas do średniego poziomu ponad 30 uczniów – co nie jest możliwe z punktu widzenia przygotowania sal lekcyjnych i warsztatów. Z tego względu koniecznym wydaje się

stopniowe zwiększanie liczby oddziałów a co za tym idzie również aktywne poszukiwanie nowych nauczycieli.

4.2. Sieć publicznych szkół i placówek oświatowych

W roku szkolnym 2021/2022 Powiat Pszczyński był organem prowadzącym niżej wymienione szkoły i placówki oświatowe:

- I. Zespół Szkół Ogólnokształcących w Pszczynie:
 1. I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego
 2. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
- II. Powiatowy Zespół Szkół nr 1 im. Generała Józefa Bema w Pszczynie:
 1. Technikum nr 1
 2. Branżowa Szkoła I stopnia nr 1
 3. Branżowa Szkoła II stopnia
 4. Centrum Kształcenia Ustawicznego
- III. Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im. Karola Miarki w Pszczynie:
 1. IV Liceum Ogólnokształcące
 2. Technikum nr 3
 3. Branżowa Szkoła I stopnia nr 2
- IV. Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli:
 1. Technikum nr 2
 2. Branżowa Szkoła I stopnia
 3. Szkoła Policealna Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych
- V. Zespół Szkół Nr 3 Specjalnych w Pszczynie:
 1. Szkoła Podstawowa nr 23 Specjalna
 2. Branżowa Szkoła I Stopnia Nr 4 Specjalna
 3. Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy.
- VI. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pszczynie
- VII. Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Pszczynie

Na przestrzeni lat szkolnych 2017/18 – 2021/22 liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez powiat pszczyński przedstawiała się następująco:

Rok szkolny	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Liczba uczniów ogółem	2187	2147	2781	2718	2752

Liczba uczniów na dzień 30 września 2021r. w poszczególnych zespołach szkół przedstawiała się następująco:

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia
1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących w Pszczynie	545	18	30,3
2.	Powiatowy Zespół Szkół nr 1 w Pszczynie	730	35	20,9
3.	Powiatowy Zespół Szkół nr 2 w Pszczynie	1245	49	25,4
4.	Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli	66	4	16,5
5.	Zespół Szkół nr 3 Specjalnych w Pszczynie	166	38	4,4
RAZEM		2752	144	19,1 (24,4*)

* bez Zespołu Szkół nr 3 Specjalnych w Pszczynie

Źródło: Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych, <https://rspo.gov.pl>.

Średnia liczba uczniów przypadających na 1 oddział wynosiła 19,1. Jednakże bez Zespołu Szkół nr 3 Specjalnych w Pszczynie, średnia liczebność 1 oddziału to już wysokie 24,4 a w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Pszczynie nawet 30,3!

W Szkole Specjalnej Przystosowanej do Pracy naukę pobierało 35 uczniów.

Liczbę uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego w roku szkolnym 2021/2022 prezentuje poniższa tabela:

Szkoła	Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Pszczynie	3
Powiatowy Zespół Szkół nr 1 w Pszczynie	28
Powiatowy Zespół Szkół nr 2 w Pszczynie	36

Szkoła	Liczba uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego
Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli	4
Zespół Szkół nr 3 Specjalnych w Pszczynie	150
Razem	221

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie.

4.3. Kadra pedagogiczna

Kadrę pedagogiczną szkół i placówek oświatowych podlegających Powiatowi Pszczyńskiemu, z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego, wg stanu na dzień 30 września 2021 r. prezentuje poniższa tabela.

Szkoła/placówka	Nauczyciel stażysta (os.)	Nauczyciel kontraktowy (os.)	Nauczyciel mianowany (os.)	Nauczyciel dyplomowany (os.)	Osoba bez stopnia awansu, lub stopień awansu niewypełniony (os.)	RAZEM
Powiatowy Zespół Szkół nr 1 im. Generała Józefa Bema w Pszczynie	3	12	11	45	3	74
Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im. Karola Miarki w Pszczynie	2	15	19	113	1	150
Zespół Szkół nr 3 Specjalnych w Pszczynie	-	13	10	46	1	70
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Pszczynie	-	3	4	48	0	55
Zespół Szkół Zawodowych I Ogólnokształcących w Woli	-	2	2	16	0	20
Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Pszczynie	1	4	3	22	2	32
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Pszczynie	-	1	4	17	0	22
Razem	6	50	53	307	7	423

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie

O wysokich kwalifikacjach kadry pedagogicznej stanowi fakt, iż 73% z nich posiada najwyższy stopień awansu zawodowego nauczyciela, a tylko 3% nauczycieli stanowią stażyści i nauczyciele bez stopnia awansu zawodowego.

4.4. Stan bazy oświatowej

Powiatowy Zespół Szkół nr 1 im. gen. Józefa Bema w Pszczynie

W skład Powiatowego Zespołu Szkół nr 1 w Pszczynie wchodzi następujące budynki:

- budynek główny przy ulicy Poniatowskiego 2 (miejsce sekretariatu i gabinet dyrektora PZS nr 1),
- budynek przy ulicy Kopernika 5 oraz aula szkolna,
- budynek przy ulicy Bogedaina 20,
- warsztaty szkolne przy ulicy Bogedaina 21,
- budynek kształcenia ustawicznego przy ulicy Bogedaina 21 (znajduje się za stacją diagnostyczno-kontrolną STW).

Szkoła prowadzi kształcenie w 17 zawodach (oraz prowadzi klasę wielozawodową), dysponuje wieloma wyposażonymi pracowniami. Są to pracownie: językowe, informatyczne, programowania, graficzna, fryzjerska, elektryczna, chłodniczo-klimatyzacyjna, diagnostyki, obrabiarek, motocyklowa, ślusarska, samochodowa, techniczna, pomiarowa, spawalnictwa, gazowa, MAG, obrabiarek CNC, aula, sala gimnastyczna, czytelnia, świetlica, boiskami.

Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im. Karola Miarki w Pszczynie

Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im. Karola Miarki w Pszczynie mieści się w budynkach przy ul. Szymanowskiego 12 oraz ul. Bogedaina 24.

Baza oświatowa szkoły to przede wszystkim:

- nowocześnie i kompletnie wyposażone pracownie zawodowe, w tym: pracownia obsługi konsumenta, architektury krajobrazu, rysunku i dokumentacji technicznej, kuchni, cukiernicza, elektryczna i elektrotechniczna, obsługi turystycznej, hotelarska, budownictwa, logistyki, ekonomii, mechatroniki, automatyki, fotografii i multimedialnych,
- szeroka oferta kształcenia - 18 kierunków w Technikum, Liceum Ogólnokształcącym oraz Szkole Branżowej I Stopnia,

- międzyoddziałowe nauczanie języków obcych (j. angielski, j. hiszpański, j. niemiecki),
- baza sportowa: basen pływacki, nowa sauna fińska, wyremontowana sala gimnastyczna, siłownia, strzelnica, boiska do piłki nożnej, piłki ręcznej i siatkówki plażowej
- internat - 10 nowoczesnych dwuosobowych pokoi z łazienką i wspólną kuchnią,
- możliwość uzyskania dodatkowych kwalifikacji zawodowych.

Zespół Szkół Ogólnokształcących - I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie

I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie to jedna z najstarszych szkół w Polsce. Nawiązuje do tradycji założonej w 1742 roku przez hrabiego Erdmanna von Promnitsa wyznaniowej szkoły ewangelickiej (szkoła elementarna). Szkoła mieści się w historycznym budynku z 1881 r. W skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących wchodzi budynek: gmach główny oraz sala gimnastyczna. Szkoła posiada wyposażone pracownie językowe, humanistyczne, przyrodnicze, przedmiotów ścisłych, pracownię komputerową (łącznie 20 sal lekcyjnych), gabinet pielęgniarki, pedagoga, 1 sala gimnastyczna (niewymiarowa), siłownia, boisko, sklepik szkolny, pomieszczenie muzealne, aula szkolna. Osoby ze szczególnymi potrzebami obsługiwane są na parterze budynku głównego.

I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie:

- od lat notowane jest w rankingu Perspektyw (srebrna tarcza),
- umożliwia realizację własnej ścieżki rozwoju poprzez samodzielny wybór rozszerzeń,
- jest szkołą partnerską Ambasady Francji i Instytutu Francuskiego w Polsce,
- daje możliwość zdobycia certyfikatów językowych – DELF, FCE, GOETHE,
- jest ośrodkiem egzaminacyjnym DELF i FCE.

Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli

Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli zlokalizowany jest w budynku przy ul. Poprzecznej 1a w Woli (gm. Miedźna). Dysponuje pracowniami tematycznymi, w tym językowymi, pracownią komputerową, nowoczesnymi pracowniami zawodowymi: elektryczną, mechatroniczną, informatyczną, logistyczną,

spedycyjną handlową, maszyn CNC. Szkoła posiada ośrodek egzaminacyjny w zawodach: elektryk, elektronik, mechatronik, technik elektryk, technik informatyk, technik mechatronik. W budynku znajduje się winda oraz podjazd dla osób niepełnosprawnych.

Zespół Szkół Nr 3 Specjalnych im. Janusza Korczaka w Pszczynie

Siedziba Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych w Pszczynie, znajduje się przy ul. Zamenhofska 5.

W zakresie bazy oświatowej do zasobów szkoły możemy zaliczyć:

- pracownię komputerową z internetem (OSE);
- pracownie tematyczne;
- pracownie gospodarstwa domowego i pracownię gastronomiczną;
- bibliotekę szkolną z salą komputerową;
- wyposażone w komputery sale lekcyjne (stanowisko do prowadzenia zajęć przy użyciu komputera w każdej klasie) oraz tablice multimedialne w 12 salach lekcyjnych;
- salę gimnastyczną i siłownię;
- siłownię wewnętrzną i zewnętrzną;
- dwie sale do zajęć gimnastyki korekcyjnej i prowadzenia zajęć SI;
- salę poznawania świata i salę muzykoterapii;
- dwie sale świetlicowe ze stołówką;
- gabinety terapii: EEG Biofeedback, metodą Warnkego i Tomatisa, gabinety logopedyczne, pedagogiczne;
- plac zabaw i siłownię zewnętrzną;

Na przestrzeni lat 2000-2021 wykonano kompleksową renowację budynku (który niegdyś był internatem Zespołu Szkół Samochodowych) w tym, wymianę ogrzewania oraz termoizolację budynku szkoły, remonty sal, pracowni, kuchni, toalet, piwnic budynku, siłowni, sali gimnastycznej i otoczenia zewnętrznego.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pszczynie

Siedziba Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Pszczynie, znajduje się przy ul. Zamenhofska 5. Siedziba poradni mieści się w budynku Zespołu Szkół Nr 3 Specjalnych w Pszczynie. Posiada windę dostosowaną do osób niepełnosprawnych

oraz domofon. Przed wejściem do poradni znajdują się parkingi wraz z miejscami dla osób niepełnosprawnych.

Zasoby materialne Poradni umożliwiają prawidłowe i skuteczne wykonywanie zadań. Gabinety specjalistyczne poradni są odpowiednio wyposażone w sprzęt techniczny i narzędzia diagnostyczne oraz pomoce dydaktyczne do terapii. Placówka dąży do ciągłego podnoszenia poziomu warunków jej działalności. W roku 2020 zostały zakupione nowe narzędzia do diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży Skala Inteligencji WISC-V.

Większa część aktywności Poradni realizowana jest w placówkach oświatowych (przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych) na terenie tych placówek z wykorzystaniem ich pomieszczeń i infrastruktury.

Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Pszczynie

Biuro Powiatowego Ogniska Pracy Pozaszkolnej znajduje się na II piętrze budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie przy ul. 3 Maja 7. Ognisko może korzystać z infrastruktury ww. szkoły (m.in. aula, parkingi) w czasie wolnym od zajęć. Większość aktywności ognisko prowadzi jednak w placówkach szkolnych na obszarze powiatu pszczyńskiego prowadząc koła zainteresowań – korzystając z infrastruktury tych szkół. W roku szkolnym 2020/2021 w POPP zatrudnionych było 24 nauczycieli, którzy prowadzą koła zainteresowań w następujących zespołach: artystycznym, sportowo-rekreacyjnym, językowym i technicznym. Realizują tym samym ponad 180 godzin dydaktyczno-wychowawczych. Prócz statutowej działalności, której głównym celem jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży POPP organizuje szereg imprez kulturalnych, historycznych, regionalnych i sportowo-rekreacyjnych adresowanych do wszystkich uczniów szkół powiatu pszczyńskiego oraz środowiska lokalnego.

5. Charakterystyka wybranych elementów oferty edukacyjnej

5.1. Języki obce

Kształcenie języków obcych prowadzone jest we wszystkich szkołach i niemal wszystkich klasach (poza niektórymi klasami w szkole specjalnej) szkół wchodzących

w skład systemu oświaty w Powiecie Pszczyńskim. W poszczególnych szkołach i zespołach szkół są to następujące języki obce:

Powiatowy Zespół Szkół nr 1 im. gen. Józefa Bema w Pszczynie prowadzi w ramach technikum kształcenie z języka angielskiego z elementami języka zawodowego w ilości 5 godzin oraz jako drugiego języka – do wyboru niemiecki lub rosyjski w ilości 2 godzin. W roku 2022/2023 wprowadzono w klasach pierwszych język hiszpański do wyboru, w wymiarze 2 godzin. W szkole branżowej I st. prowadzony jest wyłącznie j. angielski w ilości 3 godzin w klasach I i II oraz 2 godzin w klasie III. W szkole branżowej II st. prowadzony jest j. angielski w ilości 2 godzin.

Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im. Karola Miarki w Pszczynie prowadzi w liceum naukę języka angielskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym (w ilości 4 godzin), niemieckiego i hiszpańskiego - międzyoddziałowo - w ilości 2 godzin (2 język - do wyboru), w technikum naukę języka angielskiego na poziomie podstawowym i rozszerzonym w ilości 4 godzin i języka niemieckiego w ilości 2 godzin. W szkole branżowej – j. angielski w ilości 2 godzin.

Zespół Szkół Ogólnokształcących - I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie naucza następujących języków obcych:

- język angielski w wymiarze 5 godzin,
- język do wyboru spośród: języka hiszpańskiego, języka rosyjskiego, języka francuskiego, języka niemieckiego.

Język francuski i niemiecki nauczany na dwóch poziomach: poziom podstawowy – 3 godziny i poziom rozszerzony – 4 godziny. Zajęcia prowadzone przez francuskiego lektora oraz native speakerów.

Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli prowadzi w technikum nauczanie języka angielskiego na poziomie podstawowym – 2 godziny i rozszerzonym – 2 godziny oraz niemieckiego – 2 godziny, w szkole branżowej I st. jest to 1 godzina języka angielskiego.

Zespół Szkół Nr 3 Specjalnych im. Janusza Korczaka w Pszczynie prowadzi nauczanie języka angielskiego w wybranych klasach (tylko klasy „L” - uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim) oraz innowacją pedagogiczną

„Lets Play English czyli jak łatwiej uczyć się angielskiego słownictwa przez różnego rodzaju gry” w szkole podstawowej (etap II) i w szkole branżowej.

5.2. Kierunki kształcenia zawodowego i innowacje pedagogiczne

Liczba uczniów kształcących się w poszczególnych zawodach wg stanu na dzień 30.09.2021 r.

Powiatowy Zespół Szkół nr 1 w Pszczynie

Zawód	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Razem
Mechanik pojazdów samochodowych	30	26	34	-	90
Ślusarz	17	15	34	-	66
Elektromechanik pojazdów samochodowych	3	2	5	-	10
Błacharz samochodowy	-	2	-	-	2
Stolarz	2	4	3	-	9
Kierowca mechanik	1	1	2	-	4
Fryzjer	16	21	51	-	88
Elektryk	9	13	20	-	42
Monter sieci i instalacji sanitarnych	12	4	31	-	47
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	11	1	9	-	21
Magazynier-logistyk	5	1	-	-	6
Fotograf	4	2	5	-	11
Sprzedawca	2	4	8	-	14
Murarz-tylnkarz	-	1	2	-	3
Operator obrabiarek skrawających	3	1	4	-	8
Krawiec	1	-	1	-	2
Lakiernik samochodowy	2	-	1	-	3
RAZEM	118	98	210	-	426
Technik mechanik	5	10	19	8	42
Technik chłodnictwa i klimatyzacji	10	10	9	7	36
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	16	22	33	11	82
Technik programista	15	15	25	-	55
Technik usług fryzjerskich	11	7	17	9	44

Zawód	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Razem
Technik pojazdów samochodowych	16	-	13	13	42
RAZEM	73	64	116	48	301
Technik pojazdów samochodowych - sz. branżowa II st.	13	-	-	-	13
Technik mechanik- sz. branżowa II st.	11	-	-	-	11
RAZEM	24	-	-	-	24
OGÓŁEM	215	162	326	48	751

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie

Powiatowy Zespół Szkół nr 2 w Pszczynie

Zawód	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Razem
Cukiernik	18	11	6	-	35
Kucharz	2	18	25	-	45
Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	-	3	6	-	9
Ogrodnik	6	1	3	-	10
Piekarz	1	2	1	-	4
Elektryk	-	-	1	-	1
Fotograf	-	-	1	-	1
Monter sieci i instalacji sanitarnych	-	-	1	-	1
Stolarz	-	-	1	-	1
Murarz-tylnkarz	-	1	-	-	1
Rolnik	3	-	3	-	6
RAZEM	30	36	48	-	102
Technik architektury krajobrazu	17	13	25	-	55
Technik elektryk	11	13	19	19	62
Technik geodeta	9	7	21	3	40
Technik reklamy	11	21	30	-	62
Technik informatyk	48	34	46	34	162
Technik mechatronik	19	20	28	-	67
Technik logistyk	17	17	57	15	106
Technik organizacji turystyki	14	11	46	-	71
Technik rolnik	8	4	15	4	31
Technik żywienia i usług gastronomicznych	20	18	30	30	98

Zawód	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Razem
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	-	-	8	-	8
Technik ekonomista	-	-	20	12	32
Technik automatyk	-	-	6	-	6
Technik hotelarstwa	-	-	13	10	23
Technik budownictwa	10	-	10	9	29
Technik obsługi turystycznej	-	-	-	9	9
Technik fotografii i multimedii	22	-	-	-	22
RAZEM	206	158	374	145	883
OGÓŁEM	236	194	422	145	985

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie

Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli

Zawód	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Razem
Elektryk	-	-	18	-	18
Sprzedawca	-	-	4	-	4
Kucharz	-	-	4	-	4
Piekarz	-	-	1	-	1
Cukiernik	-	-	1	-	1
Technik logistyk	-	-	15	13	28
Technik mechatronik	-	-	7	--	7
Technik elektryk	-	-	-	3	3
RAZEM	-	-	50	16	66

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie

Zespół Szkół nr 3 Specjalnych w Pszczynie-szkoła branżowa i stopnia

Zawód	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klas IV	Razem
Kucharz	6	7	7	-	20

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie

Wybrane innowacje pedagogiczne prowadzone w szkołach i placówkach oświatowych prowadzonych przez Powiat Pszczyński:

- Powiatowy Zespół Szkół nr 1 im. gen. Józefa Bema w Pszczynie, w ramach Technikum nr 1 prowadzi następujące kierunki kształcenia zawodowego z dodatkowymi umiejętnościami zawodowymi:
 - „Kontroler jakości” – w zawodzie technik mechanik,
 - „Kosmetyka w wizualizacji” – w zawodzie technik usług fryzjerskich, w ramach Szkoły Branżowej I st. nr 1:
 - „Spawacz” w zawodzie ślusarz,
 - „Projektant wystaw i aranżacji wystroju sklepów” w zawodzie sprzedawca;
- Powiatowy Zespół Szkół nr 2 im. Karola Miarki w Pszczynie, w ramach IV Liceum Ogólnokształcącego prowadzi następujące innowacje pedagogiczne:
 - Edukacja artystyczna;
 - Pedagog społeczny;
 - Klasa mundurowa (profil policyjny, profil pożarniczy, profil penitencjarny, profil wojskowy);
- Zespół Szkół Ogólnokształcących - I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Pszczynie:
 - „Języki na wysokim poziomie? – to proste”,
 - „I ty też możesz mieć międzynarodowy certyfikat”;
- Zespół Szkół Nr 3 Specjalnych im. Janusza Korczaka w Pszczynie:
 - Poznajemy swoje ciało i otaczającą przestrzeń poprzez ruch, zmysły i muzyczne rytmy;
 - Przez zabawę ćwiczymy sprawność rąk;
 - Z mapą za pan brat;
 - Wędrując poznajemy najbliższą okolicę;
 - Lets Play English czyli jak łatwiej uczyć się angielskiego słownictwa przez różnego rodzaju gry;
 - Gastronomia – Twoją przyszłością;
 - Kinezylogia edukacyjna z elementami ćwiczeń jogi kreatywnej dla dzieci – kontynuacja.

5.3. Cyfryzacja szkół i placówek oświatowych

Proces cyfryzacji szkół i placówek oświatowych Powiatu Pszczyńskiego jest prowadzony systematycznie przez cały czas ich funkcjonowania. Wszystkie szkoły wyposażone są w pracownie komputerowe a wraz z kolejnymi inwestycjami sale dydaktyczne i pracownie uzupełniane są o tablice multimedialne, monitory wielkoformatowe i inne wyposażenie pozwalające na wykorzystanie zasobów cyfrowych w edukacji. Wraz z otwieraniem nowych kierunków kształcenia, w których dominującym staje się przetwarzanie informacji, tworzone są pracownie tj. programowania, mechatroniki, fotografii i grafiki komputerowej. W wielu zawodach wprowadza się uzupełnienia zajęć o edukacyjne prezentacje multimedialne lub materiały wideo.

Szkoły w okresie epidemii choroby COVID-19 wprowadziły powszechnie nauczanie zdalne i hybrydowe, korzystając z rozwiązań ogólnodostępnych systemów konferencji on-line, przełamując dotychczasowe bariery i ograniczenia merytoryczne i formalne w tym zakresie. Uczniowie posiadają profile dostępu i aktywnie korzystają z wielu nowoczesnych rozwiązań i platform edukacyjnych, spośród których większość do celów edukacji dostępna jest nieodpłatnie. Niezbędnym uzupełnieniem jest natomiast zapewnienie wydajnego osprzętu i łączy sieciowych. Dostępność do sieci internetowej w szkołach i placówkach oświatowych ograniczona jest przez niskiej jakości infrastrukturę i słabą przepustowość łączy. Pomiędzy budynkami szkół nie istnieją obecnie powiązania sieciowe typu intranet (umożliwiający np. łączenie się w wideokonferencjach i zajęciach on-line – pomiędzy pracownikami). Niezbędnym działaniem jest budowa lub włączenie szkół i jej budynków w światłowodową sieć szkieletową oraz wydajne połączenia sieciowe dla urządzeń peryferyjnych uczniów (telefonów, tabletów) celem wykorzystania ich punktowo w trakcie zajęć z różnych przedmiotów. W perspektywie następnych lat wydaje się również zapewnienie uczniom dedykowanej i powszechnej sieci dostępowej wewnątrz budynków szkół połączoną z identyfikacją uczniów.

6. Wyniki sprawdzianów i egzaminów zewnętrznych.

Egzamin maturalny – wyniki egzaminu w roku szkolnym 2020/21 zaprezentowano w formie zestawień tabelarycznych:

Poziom podstawowy egzaminu maturalnego:

Nazwa szkoły	dla całego egzaminu dojrzałości			Język polski - poziom podstawowy			Język angielski - poziom podstawowy			Matematyka - poziom podstawowy		
	Otrzymali świadectwo dojrzałości - liczba	Liczba zdających, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów wymaganych	Zdawalność (%)	liczba zdających	zdawalność (%)	średni wynik (%)	liczba zdających	zdawalność (%)	średni wynik (%)	liczba zdających	zdawalność (%)	średni wynik (%)
Technikum nr 2 w Woli	13	22	59%	22	77%	34%	21	86%	55%	22	59%	33%
Technikum nr 1 w Pszczynie	28	35	80%	35	97%	56%	34	91%	67%	35	83%	42%
IV LO w Pszczynie	19	41	46%	41	90%	45%	40	83%	61%	41	46%	34%
Technikum nr 3 w Pszczynie	114	133	86%	134	96%	61%	133	97%	68%	133	87%	47%
I LO im. B. Chrobrego w Pszczynie	158	158	100%	158	100%	65%	154	100%	92%	158	100%	75%
RAZEM	332	389	85%	390	96%	-	382	96%	-	389	86%	-

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/21, Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie, październik 2021

Nazwa szkoły	Biologia		Chemia		Filozofia		Fizyka		Geografia		Historia		Język angielski	
	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)
Technikum nr 2 w Woli							1	-	2	-			13	27%
Technikum nr 1 w Pszczynie			1	-	1	-							7	-
IV LO w Pszczynie	5	-							5	-	2	-	14	58%
Technikum nr 3 w Pszczynie	3	-	1	-			7	-	27	29%	3	-	57	54%
I LO im. B. Chrobrego w Pszczynie	33	41%	21	31%	4	-	27	51%	49	44%	14	56%	14	74%

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/21, Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie, październik 2021

Poziom rozszerzony egzaminu maturalnego:

Nazwa szkoły	Język francuski		Język niemiecki		Język polski		Matematyka		Wiedza o społeczeństwie	
	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)	liczba zdających	średni wynik (%)
Technikum nr 2 w Woli							1	-		
Technikum nr 1 w Pszczynie			1	-			8	-	1	-
IV LO w Pszczynie					17	41%	1	-	5	-
Technikum nr 3 w Pszczynie			1	-	10	63%	28	12%		
I LO im. B.Chrobrego w Pszczynie	8	-	16	67%	40	61%	80	35%	12	45%

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/21, Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie, październik 2021

Wyniki egzaminu maturalnego podstawowego w szkołach powiatu pszczyńskiego są wyższe niż średnia wojewódzka (woj. śląskie – 81,7%, wg danych OKE w Jaworznie) a także wszystkich powiatów sąsiednich (Tychy – 80%, bieruńsko-lędziński – 84%, bielski – 81%, Jastrzębie-Zdrój – 81%, Żory – 82%, mikołowski – 83%). Świadczy to o wysokim poziomie nauczania. W szczególności na uwagę zasługują wyniki egzaminu maturalnego w I LO im. B. Chrobrego w Pszczynie, w której to szkole 100% uczniów pozytywnie zakończyło egzamin maturalny.

Wyniki egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie – sesja od 11 stycznia do 19 lutego 2021r. – Formuła 2017.

Nazwa szkoły	Kod Kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Obecnych na obu częściach egzaminu /pisemnej i praktycznej/	Uzyskało świadectwo /%/
Technikum w nr 2 Wola	AU.32	Organizacja transportu.	7	57,1
Technikum nr 2 Wola	EE.05	Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych.	3	0
Technikum nr 2 Wola	EE.21	Eksploatacja i programowanie urządzeń i systemów mechatronicznych	9	22,2
Technikum nr 2 Wola	EE.26	Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych.	7	0
Technikum nr 1 Pszczyna	AU.26	Projektowanie fryzur	7	100

Nazwa szkoły	Kod Kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Obecnych na obu częściach egzaminu /pisemnej i praktycznej/	Uzyskało świadectwo /%/
Technikum nr 1 Pszczyna	EE.16	Montaż, eksploatacja i konserwacja urządzeń i instalacji klimatyzacyjnych.	7	85,7
Technikum nr 1 Pszczyna	MG.43	Organizacja i prowadzenie procesu obsługi pojazdów samochodowych.	7	100
Technikum nr 3 Pszczyna	AU.25	Prowadzenie działalności handlowej.	5	60
Technikum nr 3 Pszczyna	AU.32	Organizacja transportu.	23	78,3
Technikum nr 3 Pszczyna	AU.36	Prowadzenie rachunkowości.	7	85,7
Technikum nr 3 Pszczyna	BD.18	Eksploatacja urządzeń i systemów energetyki odnawialnej.	5	100
Technikum nr 3 Pszczyna	BD.30	Organizacja i kontrola robót budowlanych oraz sporządzanie kosztorysów.	20	45
Technikum nr 3 Pszczyna	BD.32	Wykonywanie prac geodezyjnych związanych z katastrzem i gospodarką nieruchomościami.	4	75
Technikum nr 3 Pszczyna	EE.08	Montaż i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i sieci.	4	25
Technikum nr 3 Pszczyna	EE.09	Programowanie, tworzenie i administrowanie stronami internetowymi i bazami danych.	14	42,9
Technikum nr 3 Pszczyna	EE.21	Eksploatacja i programowanie urządzeń i systemów mechatronicznych.	19	63,2
Technikum nr 3 Pszczyna	EE.26	Eksploatacja maszyn, urządzeń i instalacji elektrycznych.	5	60
Technikum nr 3 Pszczyna	RL.16	Organizacja i nadzorowanie produkcji rolniczej.	6	50
Technikum nr 3 Pszczyna	TG.12	Planowanie i realizacja usług w recepcji.	10	100
Technikum nr 3 Pszczyna	TG.12	Obsługa gości w obiekcie świadczącym usługi hotelarskie.	9	100
Technikum nr 3 Pszczyna	TG.15	Prowadzenie informacji turystycznej oraz sprzedaż usług turystycznych.	16	93,8
Technikum nr 3 Pszczyna	TG.16	Organizacja żywienia i usług gastronomicznych.	17	88,2

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/21, Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie, październik 2021

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie – sesja od 7 czerwca 2021 do 8 lipca 2021r. – Formuła 2017.

Nazwa szkoły	Kod kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Obecnych na obu częściach egzaminu /pisemnej i praktycznej	Uzyskało świadectwo /%/
Technikum nr 2 Wola	EE.05	Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji , maszyn i urządzeń elektrycznych.	3	33,3
Technikum nr 1 Pszczyna	AU.21	Wykonywanie zabiegów fryzjerskich.	9	100
Technikum nr 1 Pszczyna	EE.15	Montaż, eksploatacja i konserwacja urządzeń i instalacji chłodniczych.	8	87,5
Technikum nr 1 Pszczyna	MG.18	Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych.	13	92,3
Technikum nr 1 Pszczyna	MG.19	Użytkowanie obrabiarek skrawających.	8	100
Branżowa szk.I st. Nr 1 Pszczyna	AU.04	Eksploatacja środków transportu drogowego.	2	50
Branżowa szk.I st nr 1 Pszczyna	AU.20	Prowadzenie sprzedaży .	6	100
Branżowa szk.I st nr 1 Pszczyna	AU.21	Wykonywanie zabiegów fryzjerskich.	3	100
Branżowa szk.I st nr 1 Pszczyna	MG.18	Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów samochodowych.	12	75
Branżowa szk.I st nr 1 Pszczyna	MG.19	Użytkowanie obrabiarek skrawających.	3	0
Branżowa szk.I st nr 1 Pszczyna	MG.20	Wykonywanie i naprawa elementów maszyn, urządzeń i narzędzi.	18	100
Branżowa szk.I st nr 1 Pszczyna	MG.23	Diagnozowanie i naprawa podzespołów i zespołów pojazdów motocyklowych.	4	100
Branżowa szkoła I st.nr 4 Specjalna Pszczyna	TG.07	Sporządzanie potraw i napojów.	6	16,7
Technikum nr 3 Pszczyna	AU.22	Obsługa magazynów.	15	100
Technikum nr 3 Pszczyna	AU.35	Planowanie i prowadzenie działalności w organizacji.	9	66,7
Technikum nr 3 Pszczyna	BD.29	Wykonywanie i kontrolowanie robót konstrukcyjno-budowlanych.	8	87,5
Technikum nr 3 Pszczyna	BD.31	Wykonywanie pomiarów sytuacyjnych, wysokościowych i realizacyjnych oraz opracowywanie wyników tych pomiarów.	3	100

Nazwa szkoły	Kod kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Obecnych na obu częściach egzaminu /pisemnej i praktycznej	Uzyskało świadectwo /%/
Technikum nr 3 Pszczyna	EE.05	Montaż, uruchamianie i konserwacja instalacji, maszyn i urządzeń elektrycznych.	19	57,9
Technikum nr 3 Pszczyna	EE.08	Montaż i eksploatacja systemów komputerowych, urządzeń peryferyjnych i sieci.	29	75,9
Technikum nr 3 Pszczyna	RL.03	Prowadzenie produkcji rolniczej.	4	100
Technikum nr 3 Pszczyna	TG.07	Sporządzanie potraw i napojów.	28	92,9
Technikum nr 3 Pszczyna	TG.14	Planowanie i realizacja imprez i usług turystycznych.	9	66,7
Branżowa szk. I st. nr 2 Pszczyna	TG.04	Produkcja wyrobów cukierniczych.	6	100
Branżowa szk. I st. nr 2 Pszczyna	TG.07	Sporządzanie potraw i napojów.	2	0

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/21, Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie, październik 2021

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie – sesja od 7 czerwca 2021 do 8 lipca 2021r. – Formuła 2019.

Nazwa szkoły	Kod kwalifikacji	Nazwa kwalifikacji	Obecnych na obu częściach egzaminu /pisemnej i praktycznej	Uzyskało świadectwo /%/
Technikum nr 1 Pszczyna	PGF.04	Przygotowywanie oraz wykonywanie prac graficznych i publikacji cyfrowych.	12	91,7

Źródło: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/21, Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie, październik 2021

Podsumowanie wyników egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie – wg. szkół:

Nazwa szkoły	Obecnych na obu częściach egzaminu /pisemnej i praktycznej	Liczba osób, które uzyskały świadectwo	Uzyskało świadectwo /%/
Technikum nr 1 Pszczyna	71	67	94,4%
Technikum nr 2 Wola	29	7	24,1%
Technikum nr 3 Pszczyna	288	218	75,7%
Branżowa szk.I st nr 1 Pszczyna	48	41	85,4%
Branżowa szk.I st nr 2 Pszczyna	8	6	75,0%
Branżowa szkoła I st.nr 4 Specjalna Pszczyna	6	1	16,7%
RAZEM	450	340	75,6%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2020/21, Wydział Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie, październik 2021

Wyniki egzaminu zawodowego w szkołach powiatu pszczyńskiego są wyższe niż średnia wojewódzka (woj. śląskie – 74%, wg danych OKE w Jaworznie) a także większości powiatów sąsiednich dla powiatu pszczyńskiego (Tychy – 65%, bieruńsko-lędziński – 71%, bielski – 69%, Jastrzębie-Zdrój – 81%, Żory – 76%, mikołowski – 73%). Podobnie, jak w przypadku egzaminu maturalnego świadczy to o wysokim poziomie nauczania szkół zawodowych. W szczególności na uwagę zasługują wyniki egzaminu zawodowego w Powiatowym Zespole Szkół nr 1 w Pszczynie – w Technikum nr 1 94% uczniów pozytywnie zakończyło egzamin zawodowy a w Szkole Branżowej I st. nr 1 – 85%.

7. Szkolnictwo niepubliczne, finansowanie zadań oświatowych

Osoby prawne i osoby fizyczne mogą zakładać szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązującą do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek. W ewidencji prowadzonej przez powiat pszczyński było 17 szkół i placówek oświatowych, spośród których dotację otrzymywało 6 szkół i placówek oświatowych tj:

- 2 poradnie psychologiczno-pedagogiczne;
- 1 liceum ogólnokształcące dla dorosłych;

- 1 szkoła policealna
- 2 ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze.

Wysokość dotacji przekazanych w/w szkołom i placówkom w roku 2020 wynosiła łącznie 6.501.279,38 zł z czego :

1) liceum ogólnokształcącemu dla dorosłych przekazano kwotę 153 618,66 złotych tj. 92,43 złotych na osobę miesięcznie plus 3 016,62 złotych (dla 3 słuchaczy, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości) tj. łącznie 156 635,28 złotych;

2) policealnej szkole przekazano 367 740,49 złotych z czego 21 015,90 złotych w zawodzie Technik BHiP tj. 122,90 złotych na osobę miesięcznie, 43 506,60 złotych w zawodzie technik administracji tj. 122,90 złotych na osobę miesięcznie, 210 080,43 złotych w zawodzie opiekun medyczny tj. 503,79 złotych na osobę miesięcznie oraz 93 137,56 złotych w zawodzie florysta tj. 188,92 złotych na osobę miesięcznie plus 22121,88 złotych (dla 22 słuchaczy, którzy uzyskali dyplom zawodowy) tj. łącznie 389 862,37 złotych;

3) niepublicznym poradniom psychologiczno-pedagogicznym przekazano 811 800,77 złotych (426,59 złotych na osobę miesięcznie);

4) ośrodkom rewalidacyjno-wychowawczym przekazano 5 142 980,96 złotych (4 824,56 złotych na osobę miesięcznie).

Środki finansowe przeznaczone na funkcjonowanie szkół i placówek w 2020 r.

Szkoła/placówka	Wykonanie budżetu w 2020
Zespół Szkół Ogólnokształcących	5 177 653,55
Powiatowy Zespół Szkół nr 1	7 315 881,33
Powiatowy Zespół Szkół nr 2 wraz z internatem	15 413 365,28
Zespół Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących	2 220 624,12
Zespół Szkół nr 3 Specjalnych	8 782 608,83
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	2 584 838,38
Powiatowe Ognisko Pracy Pozaszkolnej	849 488,98
RAZEM	42 344 460,47

8. Diagnoza sektora oświaty

8.1. Prognoza naboru

Prognoza naboru w latach 2022-2028 wykonana została w oparciu o zbiorcze dane GUS dot. liczebności uczniów ogółem, uczniów klas 1 i absolwentów w szkołach podstawowych na terenie powiatu pszczyńskiego.

Rok szkolny	szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych			szkoły podstawowe specjalne dla dzieci i młodzieży		
	uczniowie	uczniowie w 1 klasie	absolwenci	uczniowie	uczniowie w 1 klasie	absolwenci
2010/11	6 911	-	1 191	73	-	11
2011/12	7 017	-	1 184	60	-	19
2012/13	6 829	1 021	1 127	70	12	12
2013/14	6 804	1 153	1 161	70	2	5
2014/15	7 417	1 808	1 166	63	7	18
2015/16	8 146	1 872	1 111	71	10	9
2016/17	7 463	456	1 076	59	4	19
2017/18	8 734	1 262	-	66	2	-
2018/19	10 051	1 335	-	87	6	-
2019/20	10 209	1 349	1 237	161	11	7
2020/21	10 559	1 337	968	147	7	16

Źródło: opr. własne na podstawie: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Na podstawie powyższego zestawienia można zauważyć, iż w latach szkolnych 2014/15, 2015/16 i 2016/17 występuje znaczna rozbieżności w rekrutacji uczniów do klas 1-wszych szkół podstawowych. W pierwszych dwóch ww. okresach wprowadzony był obowiązek edukacji dla dzieci 6-letnich, który w roku szkolnym 2016/17 zniesiono. Rezultatem powyższego jest nierównomierność zgłoszeń dzieci do szkół podstawowych, która skutkować będzie powtórzeniem sytuacji w trakcie naboru do szkół ponadpodstawowych w latach szkolnych 2022/23 i kolejno 2023/24 (2 lata dużej liczby absolwentów szkół podstawowych) i 2024/25 (znaczný spadek liczby prognozowanej liczby absolwentów szkół podstawowych).

Na podstawie powyższych danych zasymulowano zatem teoretyczne wypełnienie szkół ponadpodstawowych kolejnymi rocznikami absolwentów szkół podstawowych przez mieszkańców powiatu pszczyńskiego. W uproszczeniu – do zobrazowania trendu założono, iż uczniowie klas 1-szych po 8 latach nauki w 100% staną się absolwentami swoich szkół i staną do rekrutacji w szkołach ponadpodstawowych

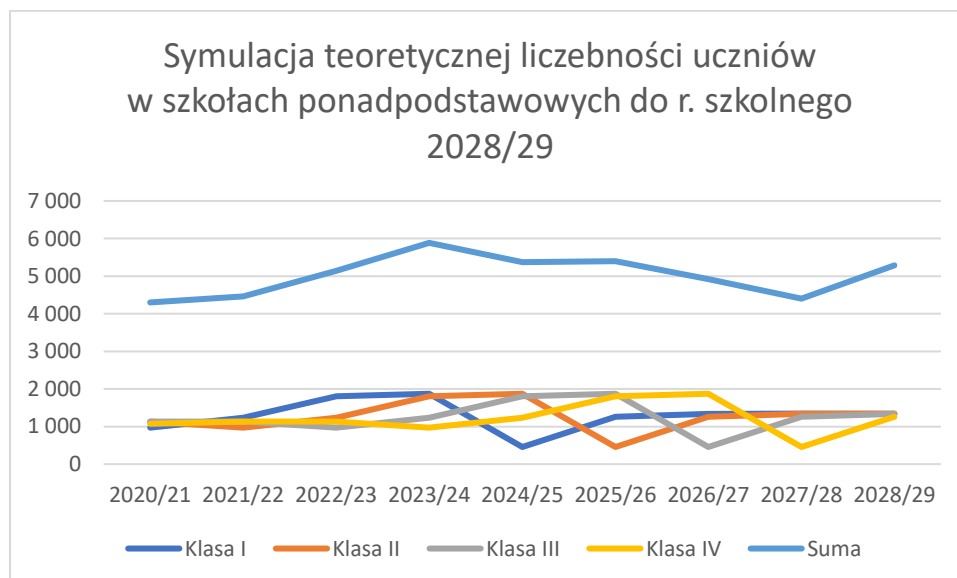
(przyjęto zerowe saldo migracji i pominięto zjawisko odchodzenia od kontynuowania nauki) a w symulacji przyjęto edukację uczniów w trybie 4-letnim.

Rok szkolny	Klasa I	Klasa II	Klasa III	Klasa IV	Suma	różnica wzg. r.sz. 20/21
2020/21	968	1 129	1 129	1 076	4 301	-
2021/22	1 237	968	1 129	1 129	4 462	161
2022/23	1 808	1 237	968	1 129	5 142	841
2023/24	1 872	1 808	1 237	968	5 885	1 584
2024/25	456	1 872	1 808	1 237	5 373	1 072
2025/26	1 262	456	1 872	1 808	5 398	1 097
2026/27	1 335	1 262	456	1 872	4 925	624
2027/28	1 349	1 335	1 262	456	4 402	101
2028/29	1 337	1 349	1 335	1 262	5 283	982

Źródło: opr. własne na podstawie: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Dwa kolejne roczniki ze zwiększoną ilością uczniów rozpoczną edukację w latach szkolnych 2022/23 i 2023/24 powodując wzrost teoretycznego „popytu” na edukację na poziomie ponadpodstawowym z 4300 uczniów do 5800 uczniów.

Dane te można zaprezentować również w formie wykresu:

Źródło: opr. własne na podstawie: Bank Danych Lokalnych GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Nadmienić należy, iż symulacja ta nie pokazuje również liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych powiatu, gdyż część uczniów wybiera szkoły ponadpodstawowe poza powiatem pszczyńskim a także w szkołach

ponadpodstawowych prowadzonych przez samorządy gminne w Miedznej i Pawłowicach.

Widoczne będzie jednoroczne zmniejszenie się liczebności tego popytu po wyjściu „fali” i pozostaniu w szkole rocznika najmniej licznego, jednakże będzie to tylko 1-letni powrót do liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych na poziom z lat 2020/21 i wcześniejszych. Trend demograficzny wskazuje, że liczba uczniów w latach 2028/29 i następnych będzie trwale wyższa o ok. 1000 względem roku szkolnego 2020/21 i wcześniejszych.

Powyższe zjawisko skutkować będzie występowaniem znacznych problemów natury organizacyjnej, lokalowej i kadrowej systemu edukacji ponadpodstawowej, wymagającej interwencji w miejscach, w których będzie najbardziej to odczuwalne. Z problemem tym będą mierzyć się wszystkie lub większość szkół w kraju, gdyż problem ten jest wynikiem globalnych zmian w systemie edukacji w kraju.

8.2. Diagnoza oczekiwań uczestników procesów edukacyjnych

Diagnozę oczekiwań uczestników procesów edukacyjnych wykonano z wykorzystaniem następujących badań ankietowych:

- 1) badanie ankietowe młodzieży - uczniów wszystkich klas szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2021/2022, w którym udział wzięło 632 osób,
- 2) badanie ankietowe młodzieży z pytaniami wyłącznie dla uczniów ostatnich roczników szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2021/2022, w którym udział wzięło 166 osób,
- 3) badanie ankietowe dedykowane rodzicom uczniów kształcących się w szkołach i placówkach oświatowych Powiatu Pszczyńskiego, w którym udział wzięło 632 osób,
- 4) badanie ankietowe dedykowane uczniom 7 i 8 klas szkół podstawowych z terenu powiatu, w badaniu wzięło udział 285 uczniów.

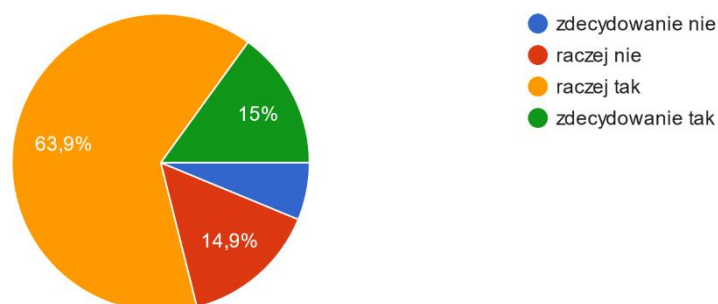
W niniejszym opracowaniu uwzględniono najważniejsze pytania i odpowiedzi – wskazujące na możliwe sytuacje problemowe i wymagające ujęcia w diagnozie. Szczegółowe opracowanie wszystkich wyników ankiet zostało udostępnione dla Wydziału Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie.

W badaniu uczniów wszystkich klas szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2021/2022 wzięło udział 632 uczniów, spośród których 60% (380 osób) uczęszczało do Powiatowego Zespołu Szkół nr 2 w Pszczynie, 24% (150 osób) z Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Pszczynie, 13% (84) z Powiatowego Zespołu Szkół nr 1 w Pszczynie, 2% (12) z Zespołu Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli i 1% (6 ankietowanych) z Zespołu Szkół nr 3 Specjalnych w Pszczynie.

Odpowiedzi na najważniejsze pytania:

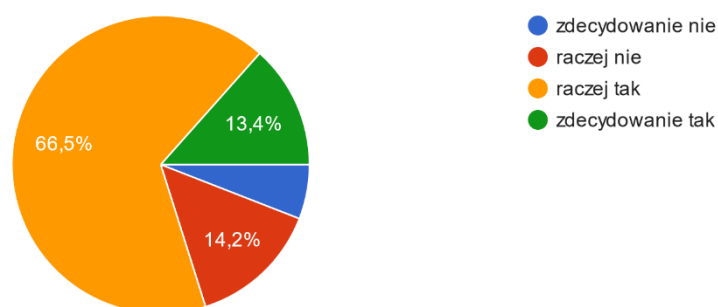
1. Czy szkoła, w której się uczysz w optymalny sposób przyczynia się do rozwoju uczniów

626 odpowiedzi

2. Czy oferta edukacyjna szkoły dostosowana jest do potrzeb lokalnego oraz regionalnego rynku pracy?

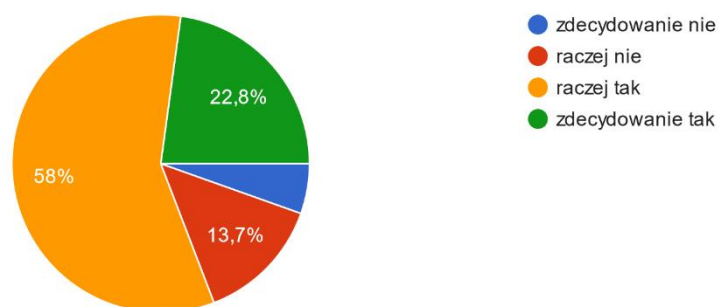
626 odpowiedzi

Wskazania pozytywne na pytania dotyczące ogólnej oceny procesu edukacji stanowią ok. 80% odpowiedzi, co należy uznać za wysoką ocenę. Zdecydowanych odpowiedzi pozytywnych jest jednakże stosunkowo mało (stanowią tylko ok. 20% wskazań pozytywnych).

4. Czy szkoła w odpowiedni sposób zapewnia Ci bezpieczeństwo?

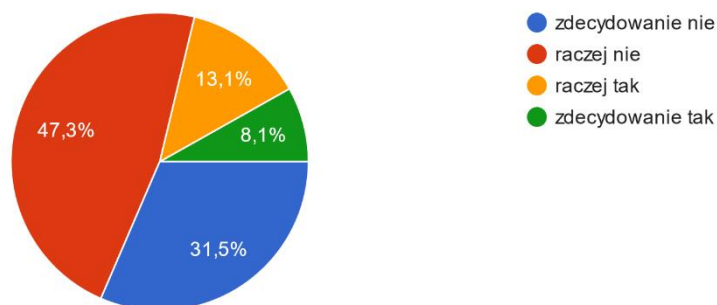
626 odpowiedzi

Podobnie jak powyższej wskazania pozytywne stanowią ponad 80% wskazań. Jednakże aż 20% ankieterowanych na to istotne pytanie odpowiada negatywnie. Szczegółowa analiza tych odpowiedzi wskazała, iż rozkład pomiędzy szkołami nie wykazuje znaczących różnic, w Powiatowym Zespole Szkół nr 2 w Pszczynie – negatywne wskazania stanowiły 21%, w Powiatowym Zespole Szkół nr 1 w Pszczynie – 20%, w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Pszczynie – 12%, w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli – 17%.

5. Czy przemoc wśród uczniów jest istotnym problemem w szkole?

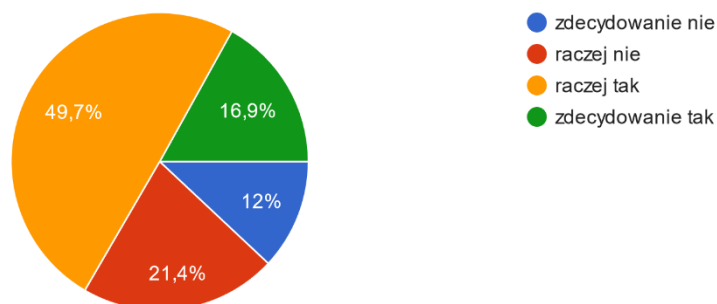
626 odpowiedzi

Podobnie jak powyżej - 21% uczniów wskazuje iż problemem jest przemoc wśród uczniów. Przy tym pytaniu istnieją jednakże znaczące różnice w odpowiedziach pomiędzy poszczególnymi szkołami. W Powiatowym Zespole Szkół nr 1 w Pszczynie – negatywne wskazania stanowiły 30%, w Powiatowym Zespole Szkół nr 2 w Pszczynie – 26%, w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Pszczynie – 5%, w Zespole Szkół Zawodowych i Ogólnokształcących w Woli – 17%.

7. Czy baza dydaktyczna (warunki lokalowe, wyposażenie itp.) szkoły jest optymalna i w pełni zaspokaja bieżące potrzeby w tym zakresie?

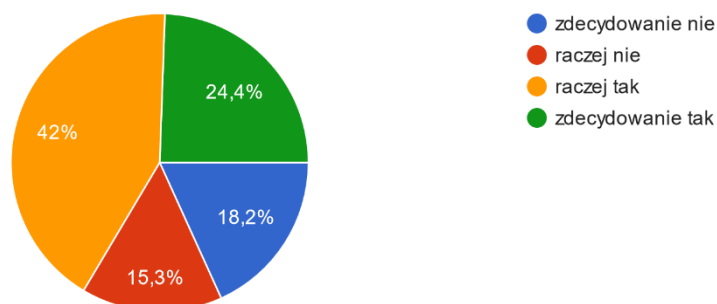
626 odpowiedzi

W zakresie oceny bazy dydaktycznej przez uczniów należy zauważyć, iż 77% wskazań jest pozytywna. Pytanie dotyczyło oceny czy baza dydaktyczna „w pełni zaspokaja potrzeby”, ocena uczniów – jest zatem wysoka.

13. Czy komunikacja publiczna zapewnia Ci odpowiedni transport do i ze szkoły, w której się uczysz?

626 odpowiedzi

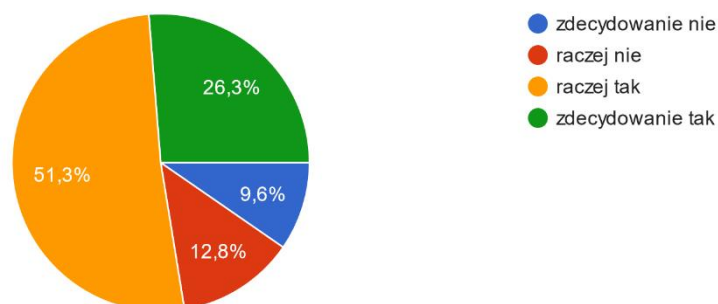

Na powyższe pytanie 1/3 ankietowanych wskazuje brak satysfakcji w organizacji komunikacji publicznej w transporcie do i ze szkoły. Jest to stosunkowo dużo, biorąc pod uwagę fakt, iż znaczna część uczniów nie musi korzystać z komunikacji publicznej z uwagi na bliskość szkoły względem miejsca zamieszkania. Odpowiedzi indywidualne, które mogły być dodane do ankiety najczęściej wskazywały na problem z dojazdem do i ze szkoły na czas lekcji i niedostosowanie rozkładu jazdy względem najczęstszych godzin rozpoczęcia i zakończenia lekcji. Ankietowani uczniowie indywidualnie, w kilku przypadkach, ocenili również koszt komunikacji publicznej jako wysoki.

Badanie ankietowe młodzieży z pytaniami wyłącznie dla uczniów ostatnich roczników szkół ponadpodstawowych w roku szkolnym 2021/2022, w którym udział wzięło 156 osób.

1. Czy jesteś zadowolony z kierunku kształcenia, który wybrałeś?

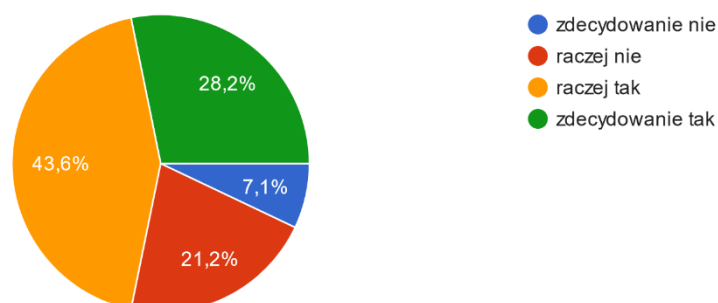
156 odpowiedzi

Badanie wskazuje, iż mniej niż $\frac{1}{4}$ uczniów ocenia negatywnie uprzedni swój wybór kierunku kształcenia. Wynik ten ocenić należy umiarkowanie optymistycznie. Z pewnością wszystkim uczniom należy wskazywać potrzebę i możliwość kształcenia przez całe życie, ze szczególnym wskazaniem możliwości również zmiany zawodu czy branży w której prowadziło się edukację lub późniejszą pracę.

2. Czy po ukończeniu szkoły planujesz kontynuować naukę (studia) lub podnosić kompetencje poprzez udział w kursach/szkoleniach?

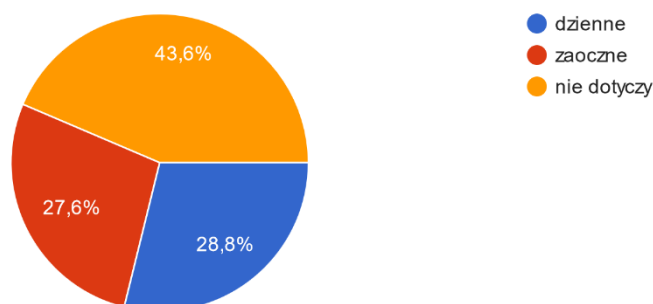
156 odpowiedzi

Odpowiedzi wskazują na to, iż niemal $\frac{3}{4}$ ankietowanych uczniów posiada plany dalszej edukacji lub uzupełniania kompetencji. Istnieje oczywiście odsetek osób nie posiadających takich planów, jednakże ta liczba nie powinna napawać w żaden sposób niepokojem. Można zauważyć, iż jest on relatywnie niski – odpowiedzi zdecydowanych do braku kontynuacji procesu kształcenia jest tylko 7%.

3. Jeżeli zamierzasz rozpocząć studia, to proszę określić w jakiej formie

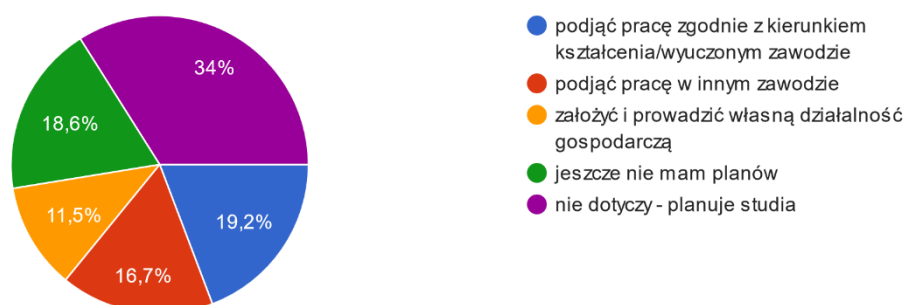
156 odpowiedzi

Ponad połowa ankietowanych uczniów pszczyńskich szkół zamierza kontynuować naukę na uczelniach wyższych. Rozdział pomiędzy planami dotyczącymi studiów zaocznych i dziennych przebiega praktycznie w połowie badanej populacji (z tej grupy, która zamierza w ten sposób kontynuować edukację). Można zauważyć, iż odsetek młodzieży planującej studia w trybie dziennym (prawie 30% badanej populacji) jest znacząco wyższy, niż obecne wskaźnik edukacji na takim poziomie i trybie w społeczeństwie (tj. mniej niż 15% uczniów szkół ponadpodstawowych kontynuuje naukę w trybie studiów dziennych). Dowodzi to wysokich ambicji uczniów i chęci zdobycia specjalistycznej wiedzy ułatwiającej w dalszym ciągu znalezienie dobrze płatnej pracy w przyszłości.

5. Jeżeli nie zamierzasz kontynuować nauki na studiach czy po ukończeniu nauki w szkole planujesz?

156 odpowiedzi

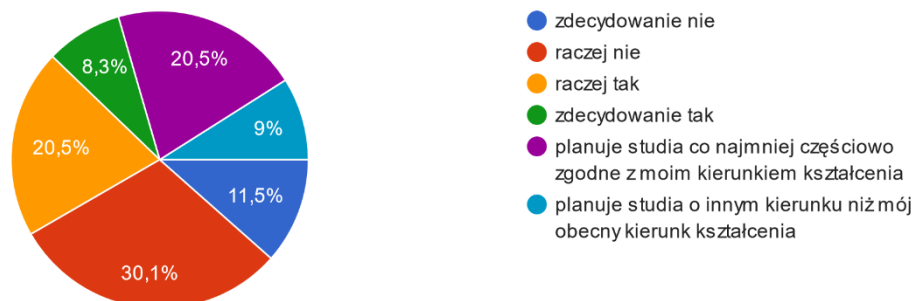

Odpowiedzi na pytanie o plany osób, które zamierzają podjąć pracę – wskazują na to, iż ponad 70% osób, które nie idą na studia dzienne, ma skonkretyzowane plany zawodowe. W kontekście poprzedniego pytania o poziom satysfakcji z wyboru zawodu – aż 1/6 ankietowanych uczniów planuje podjąć pracę w innym zawodzie niż

wyuczony. Relatywnie wysoki odsetek uczniów planuje również założenie własnej działalności gospodarczej.

6. Czy po ukończeniu szkoły rozważasz przekwalifikować się na inny zawód?

156 odpowiedzi

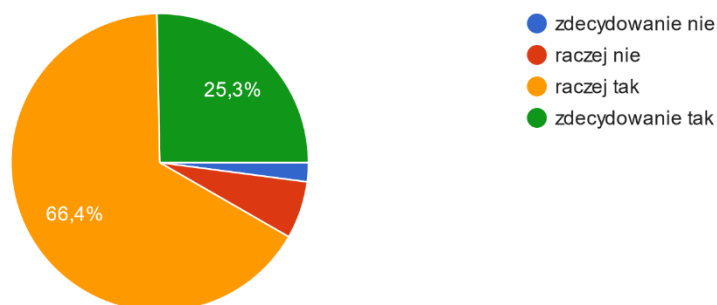

Ponad 60% ankietowanych nie planuje przekwalifikowania lub będzie kontynuować edukację zgodnie z dotychczasową ścieżką. Tylko 8% ankietowanych jest zdecydowana na przekwalifikowanie się, kolejne 20% wskazują na taką możliwość a 9% będzie kontynuować edukację na innym niż dotychczas kierunku. Powyższe wskazuje fakt, iż zdecydowana większość ankietowanych uczniów ma dość dobrze skonkretyzowane plany zawodowe, co wysoko świadczy o procesie ich dotychczasowej edukacji.

Następna badanie ankietowe dedykowane było rodzicom uczniów kształcących się w szkołach i placówkach oświatowych Powiatu Pszczyńskiego. W badaniu wzięło udział 501 osób. Poniżej prezentujemy wybrane (najważniejsze z punktu widzenia diagnozy) odpowiedzi na pytania.

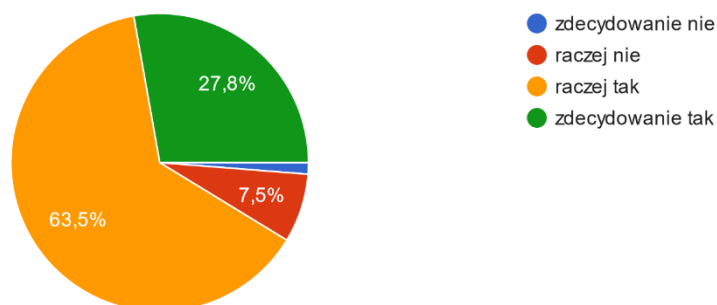
1. Czy jest Pani/Pan zadowolona/y z tego, w jaki sposób szkoła, w której uczy się Pani/Pana dziecko współpracuje z Panią/Panem jako rodzicem/opiekunem prawnym?

482 odpowiedzi

2. Czy szkoła, w której uczy się Pani/Pana dziecko w odpowiedni sposób przekazuje Pani/Panu informacje o postępach dziecka i jego zachowaniu w szkole?

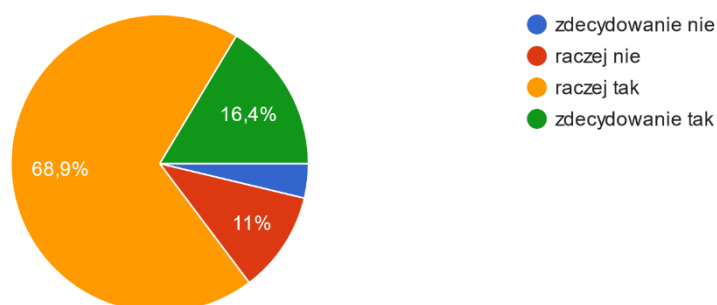
482 odpowiedzi

Odpowiedzi na powyższe pytanie wskazują na bardzo wysoki (ponad 90%) poziom satysfakcji rodziców z procesów edukacyjnych, w których uczestniczą dzieci ankietowanych rodziców.

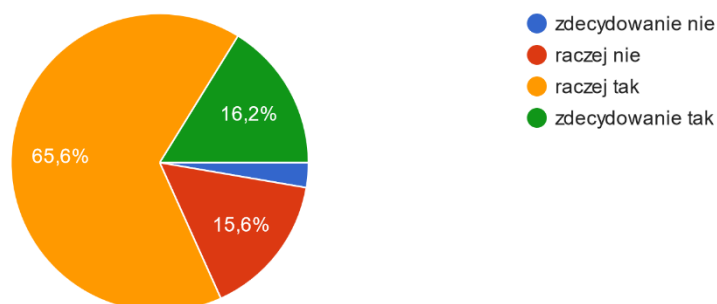
4. Czy szkoła, w której uczy się Pani/Pana dziecko przyczynia się do jego ogólnego rozwoju, w tym rozumienia otaczającego go świata?

482 odpowiedzi

6. Czy szkoła, w której uczy się Pani/Pana dziecko w odpowiedni sposób przygotowuje uczniów do wejścia na rynek pracy?

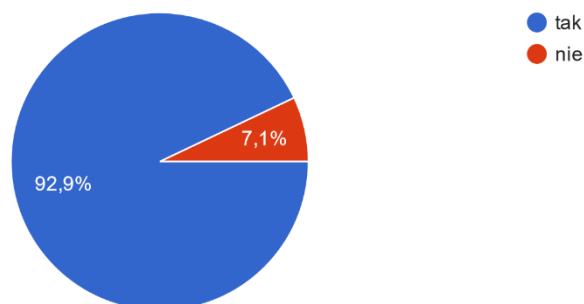
482 odpowiedzi

Odpowiedzi na powyższe pytania, biorąc pod uwagę, ich ogólny charakter również są bardzo zdecydowanie pozytywne. Ponad 80% rodziców uważa, iż szkoła w odpowiedni sposób przygotowuje młodzież do wyzwań, które staną przed nimi w przyszłości.

7. Czy jest Pani/Pan zadowolona/y z poziomu bezpieczeństwa w szkole, w której uczy się Pani/Pana dziecko?

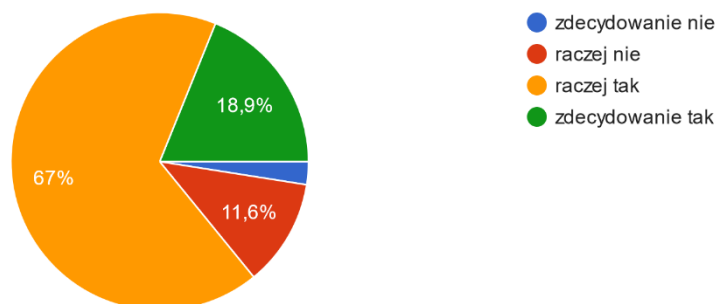
482 odpowiedzi

Poziom bezpieczeństwa w szkole – został przez rodziców oceniony znacznie wyżej niż przez uczniów (którzy wskazywali w 20% iż raczej lub zdecydowanie nie są usatysfakcjonowani z poziomu bezpieczeństwa). Jednakże w całokształcie – należy wysoko ocenić powyższe wskazanie. Świadczy to o niskim poziomie lub nawet braku poważnych zastrzeżeń rodziców w tym zakresie.

10. Czy jest Pani/Pan zadowolona/y z bazy dydaktycznej (warunki lokalowe, wyposażenie itp.) szkoły, w której uczy się Pani/Pana dziecko?

482 odpowiedzi

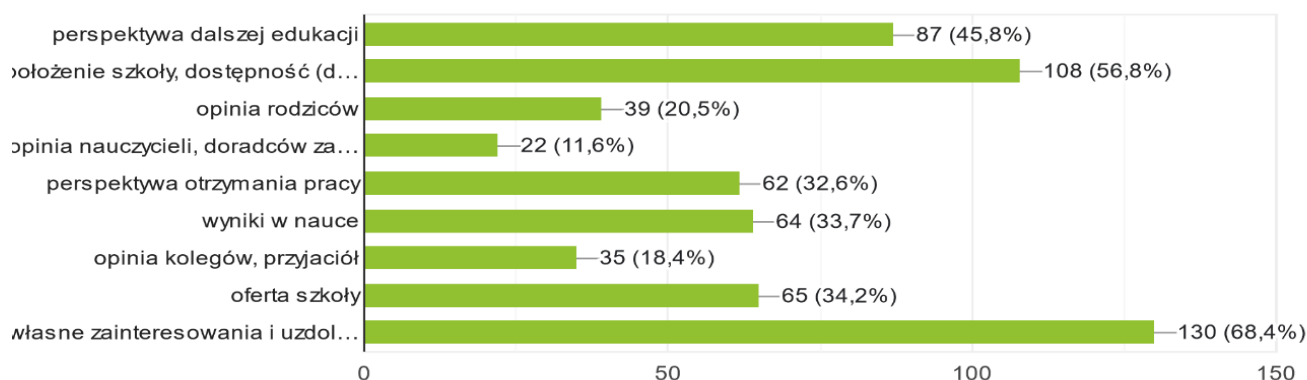
Podobnie jak w poprzednich pytaniach – rodzice wysoko oceniają szkoły, a tym razem ich bazę dydaktyczną. Mniej niż 15% rodziców ogółem i mniej niż 5% zdecydowanie – posiada w tej mierze zastrzeżenia. Powyższe wskazywać może na

ogólnie brak problemów w zakresie bazy dydaktycznej szkół, jednakże z badań uczniów wynika, że jednak zdecydowanie wyższy ich odsetek ma w tej mierze uwagi.

Następnym omawianym badaniem jest ankieta dedykowana uczniom 7 i 8 klas szkół podstawowych z terenu powiatu, w którym to badaniu wzięło udział 201 uczniów. W analizie odpowiedzi skupiono się nie na samych zamierzeniach uczniów szkół podstawowych (pytania od 1 do 5), a na diagnostyce źródeł pochodzenia informacji dot. wyboru placówek, celem lepszego dopasowania informacji szkół powiatu do udzielonych odpowiedzi. Odpowiedzi na pytania 1 do 5 zostały wraz całym badaniem przekazane Wydziałowi Oświaty Starostwa Powiatowego w Pszczynie.

6. Które z czynników mają wpływ na Twój wybór typu szkoły i kierunku kształcenia (można oznaczyć kilka odpowiedzi)?

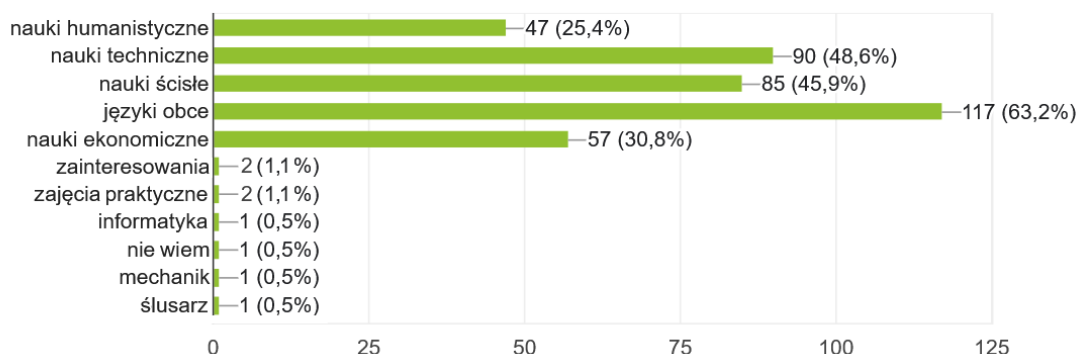
190 odpowiedzi

Badanie wskazało, iż podstawowym czynnikiem wyboru szkoły i kierunku kształcenia są własne zainteresowania i uzdolnienia a w dalszej kolejności położenie szkoły i dostępność względem miejsca zamieszkania (co ma jednakże jak widać duże znaczenie dla uczniów powiatu). Prawie połowa ankietowanych wskazała również, iż to perspektywa dalszej edukacji ma dla nich znaczenie kluczowe. Następne czynniki w kolejności dotyczą oferty szkoły, własne wyniki w nauce i perspektywa otrzymania pracy po ukończeniu szkoły. Relatywnie małe znaczenie mają natomiast opinie kolegów, nauczycieli, doradców czy też rodziców.

7. Kierunki kształcenia, które wg Ciebie dają szansę na sukces w życiu (można oznaczyć kilka odpowiedzi)?

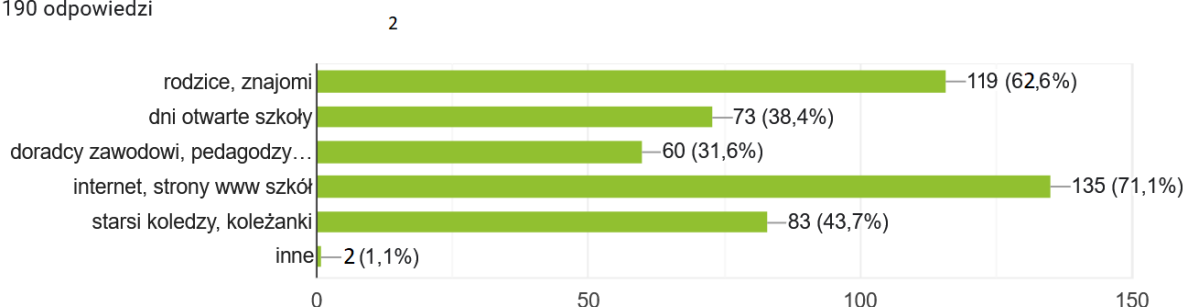
185 odpowiedzi

Badanie uczniów ostatnich klas szkół podstawowych (zaprezentowano również własne odpowiedzi uczniów) wskazało, iż to języki obce są kluczem sukcesu zawodowego w ich ocenie. Odpowiedź na to pytanie można interpretować zarówno w kontekście myślenia młodzieży o możliwości pracy za granicą, jak i chęci pracy w środowisku międzynarodowym. Z badania lokalnych przedsiębiorców wynika, iż w większości nie potrzebują oni pracowników ze znajomością języków obcych. Jednakże trudno młodzieży odmawiać ambicji w swoich planach zawodowych – i to ostatecznie świadczy korzystnie o postrzeganiu uczniów w kontekście kluczowych argumentów dot. wyboru zawodu i ścieżki zawodowej. Dalsze miejsca w badaniu zajęły zgodnie z oczekiwaniami – nauki ścisłe i techniczne – jako kluczowe w kontekście sukcesu w życiu zawodowym. W tym kontekście należy rozpatrzyć konieczność dalszego dostosowania bazy i oferty edukacyjnej szkół w zakresie zapewnienia jak najbardziej aktualnej wiedzy w zakresie powyższych kierunków już na poziomie edukacji zawodowej i średniej.

8. Z jakich źródeł czerpiesz informacje o szkołach ponadpodstawowych?

190 odpowiedzi

W największym stopniu źródłem informacji o ofercie szkół ponadpodstawowych dla uczniów ostatnich klas szkół podstawowych jest internet. W dalszej kolejności są to rodzice, znajomi, starsi koledzy i koleżanki. Jak wynika z badania, inne źródła – choć najrzadziej wskazywane – tj. dni otwarte szkół i wiedza doradców zawodowych i nauczycieli – nie są marginalnym źródłem wiedzy dla tych uczniów. Pozyskują jak widać z badania oni wiedzę z wielu źródeł i taką wiedzę i informację w tych wielu źródłach, tam gdzie to możliwe, należy im zapewnić.

Diagnozę oczekiwań uczestników procesów edukacyjnych uzupełniono dodatkowymi badaniami – tj. badaniem dedykowanym nauczycielom i instruktorom praktycznej nauki zawodu oraz pracodawcom.

W badaniu ankietowym dedykowanym nauczycielom, instruktorom praktycznej nauki zawodu szkół ponadpodstawowych Powiatu Pszczyńskiego udział wzięło 185 przedstawicieli zawodu (co stanowiło ponad 50% populacji nauczycieli, biorąc pod uwagę, iż spośród 423 nauczycieli wskazywanych jako zatrudnianych w szkołach i placówkach oświatowych, co najmniej 70 z nich wykazywanych jest w więcej niż 1 placówce oświatowej).

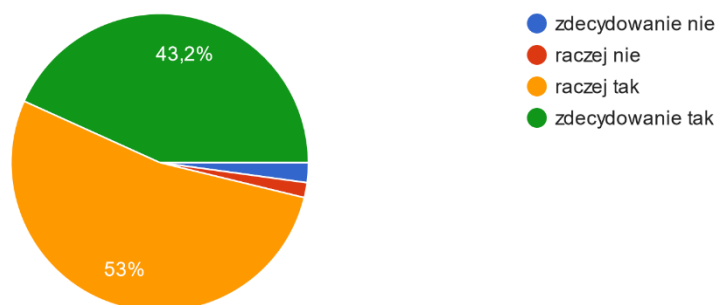
Reprezentacja nauczycieli pochodziła z wszystkich szkół i placówek oświatowych Powiatu Pszczyńskiego.

Nazwa szkoły
185 odpowiedzi

1. Czy Pana/Pani zdaniem szkoła, w której Pan/Pani pracuje w optymalny sposób przyczynia się do rozwoju uczniów?

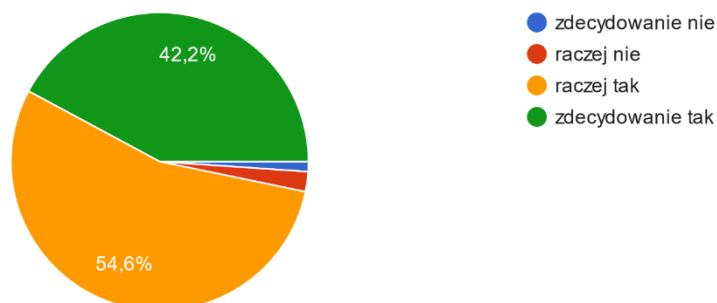
185 odpowiedzi

Odpowiedzi pozytywne (choć te negatywne też były) stanowiły więcej niż 96% wskazań, co świadczy o bardzo wysokiej ocenie ogólnej systemu kształcenia na poziomie powiatu przez samą kadrę nauczycielską. Wyniki te są w dużej mierze zgodne z opiniami uczniów jak i rodziców.

2. Czy Pana/Pani zdaniem oferta edukacyjna szkoły, w której Pan/Pani pracuje dostosowana jest do potrzeb lokalnego oraz regionalnego rynku pracy?

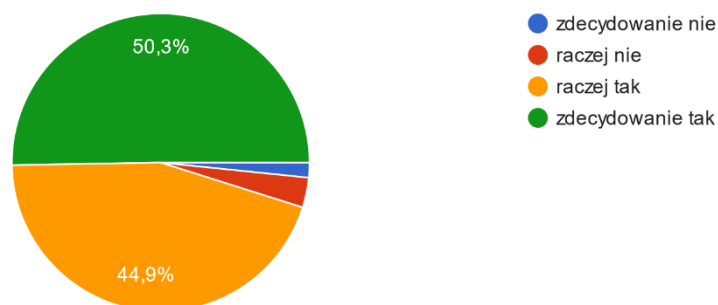
185 odpowiedzi

Podobnie jak powyżej – nauczyciele z perspektywy własnych wieloletnich obserwacji wysoko oceniają ofertę edukacyjną własnych szkół pod względem dostosowania do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy. Dla ponad 97% z nich oferta ta jest zdecydowanie lub raczej dobrze dopasowana.

4. Czy Pana/Pani zdaniem szkoła, w której Pan/Pani pracuje w odpowiedni sposób zapewnia uczniom bezpieczeństwo i opiekę?

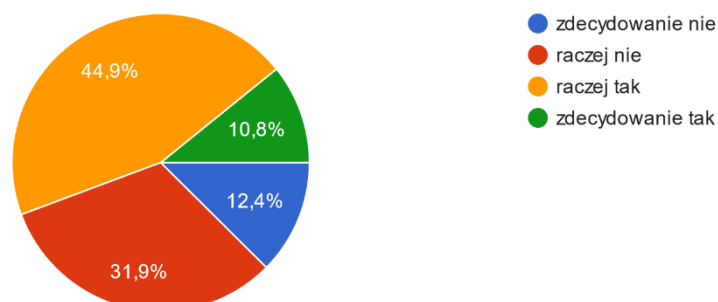
185 odpowiedzi

Jak powyżej nauczyciele również bardzo wysoko oceniają poziom bezpieczeństwa w szkołach i placówkach oświatowych (są to oceny wyższe niż uczniów i rodziców).

5. Czy Pana/Pani zdaniem baza materialna szkoły (w tym budynek oraz zaplecze sportowe), w której Pan/Pani pracuje jest optymalna, w pełni zaspokajając bieżące potrzeby w tym zakresie?

185 odpowiedzi

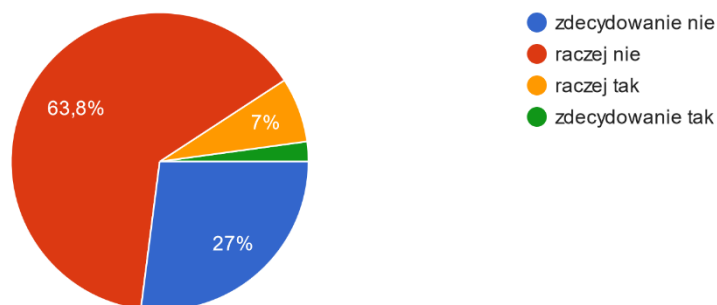

Kluczowym aspektem dla ambicji nauczycieli wydaje się być jednakże baza materialna szkół. Ich negatywna ocena tej bazy (łącznie w 44%) może być interpretowana zarówno jako faktyczna bariera utrudniająca pracę (zauważyć można w tym stanowisku potencjalną sprzeczność z odpowiedziami nt. wysokiego dostosowania oferty szkół) jak i chęć zapewnienia przez kadrę jak najlepszych warunków nauki dla uczniów – co przy takim podejściu – wysoko świadczy o kadrze nauczycielskiej (ale być może nie o samej bazie). Z badań uczniów (wskazywali oni negatywnie w tym zakresie w 33%) i rodziców (14% negatywnych wskazań) wynika iż baza jest odpowiednia. Tym samym najwłaściwszą interpretacją odpowiedzi na to pytanie jest stwierdzenie, iż to nauczycielom najbardziej zależy na nowoczesnej

bazie dydaktycznej, co ostatecznie jest stwierdzeniem optymistycznym i każe wysoko ocenić ambicje kadry nauczycielskiej.

11. Czy Pana/Pani zdaniem przemoc wśród uczniów jest istotnym problemem w szkole, w której Pan/Pani pracuje?

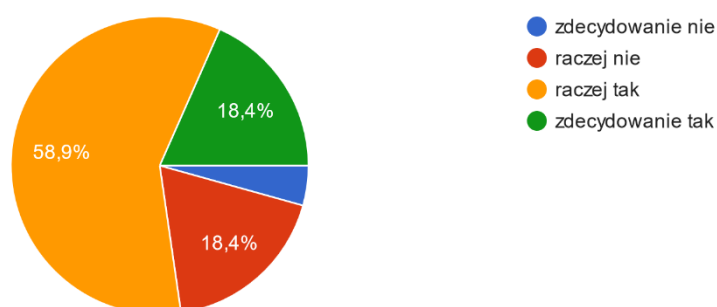
185 odpowiedzi

Nauczyciele podobnie jak rodzice wysoko oceniają poziom bezpieczeństwa w pszczyńskich szkołach podległych Powiatowi. Ocena ta jest wyższa niż uczniów, co świadczy, iż (jak prawie w każdej szkole) nie wszystkie problemy dotyczące tego bezpieczeństwa są wykrywane i usuwane. Ocena ta jednakże pozwala stwierdzić, iż problem ten nie ma istotnego znaczenia w kształtowaniu się systemu edukacji ponadpodstawowej w powiecie.

13. Czy Pana/Pani zdaniem organizacja dowozu uczniów do szkoły, w tym za pomocą transportu publicznego jest właściwa?

185 odpowiedzi

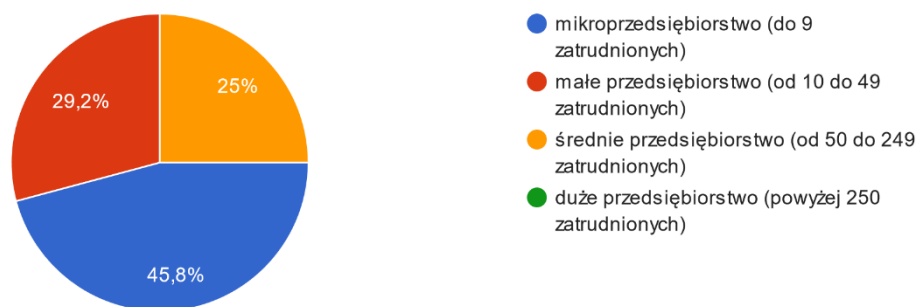
Odpowiedzi negatywne nauczycieli w zakresie komunikacji publicznej jako środka dowozu uczniów szkół ponadpodstawowych stanowią mniej niż 24% wskazań. Jest to odsetek niższy niż ocena uczniów (33%) i rodziców (28%), jednakże zbliżony do odpowiedzi w tych grupach i daje podstawę do stwierdzenia faktu, iż powyższy aspekt powinien zostać wzięty pod uwagę przy planowaniu zadań niezbędnych do

podjęcia w celu poprawy sposobu funkcjonowania systemu oświaty w Powiecie Pszczyńskim.

Ostatnim badaniem ankietowym było badanie przedsiębiorców. W badaniu wzięło udział 24 przedsiębiorstw, przede wszystkim przedsiębiorstw współpracujących ze szkołami, z siedzibą na terenie powiatu pszczyńskiego.

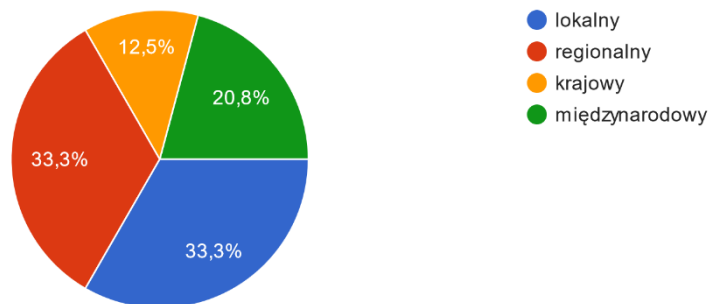
2. Proszę wskazać rodzaj przedsiębiorcy, który Państwo reprezentują:

24 odpowiedzi

4. Proszę podać dominujący zasięg Państwa działalności:

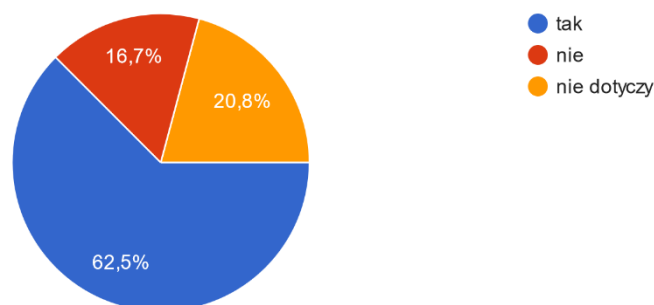
24 odpowiedzi

Wszystkie firmy, które wzięły udział w badaniu należały do sektora MSP. W większości były to firmy o zasięgu lokalnym i regionalnym.

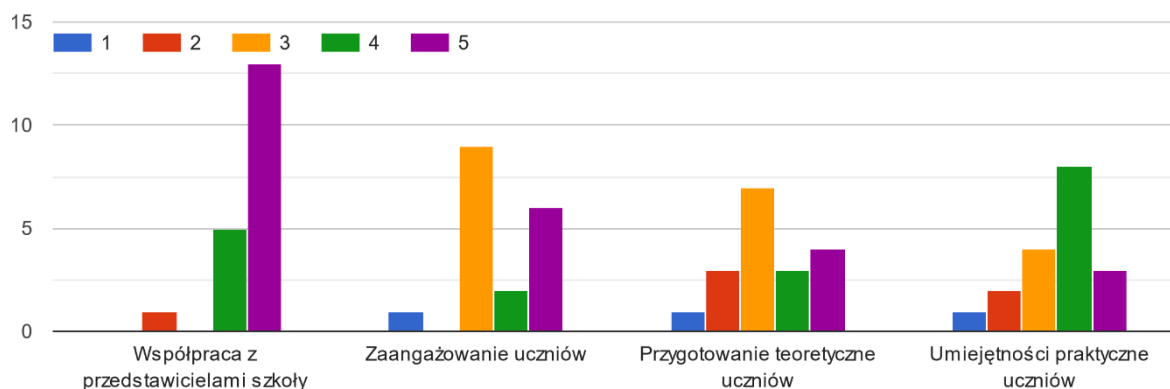
9. Czy absolwenci szkół z terenu powiatu pszczyńskiego pracują u Państwa w wyuczonym zawodzie?

24 odpowiedzi

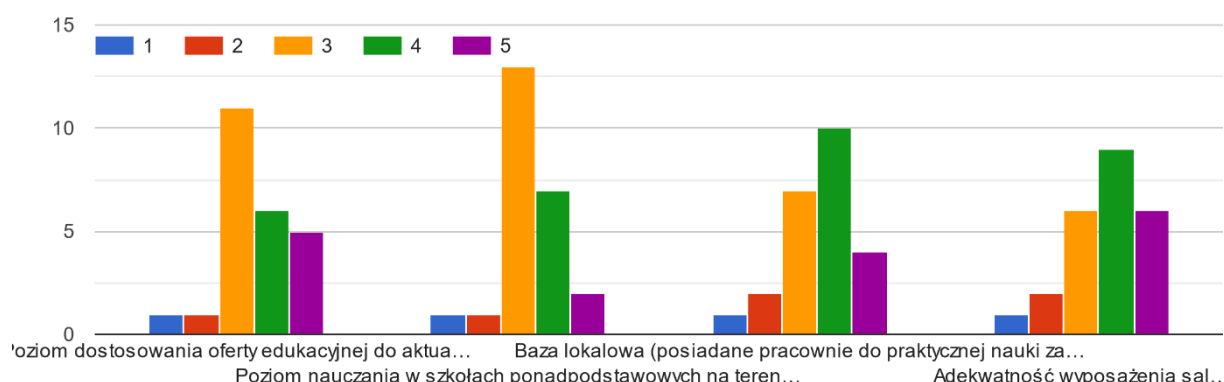
W większości firmy te zatrudniają absolwentów szkół z terenu powiatu.

6. W przypadku odpowiedzi pozytywnej w pytaniu 5 proszę o odpowiedź, jak oceniają Państwo współpracę z ww. szkołami? Proszę ocenić w skali 1-5, gdzie 1 to ocena najniższa, a 5 najwyższa.

Najniższą średnią ocenę przedsiębiorcy współpracujący ze szkołami wystawili zaangażowaniu uczniów biorących udział w stażach i praktykach. Współpraca z przedstawicielami szkoły była tym czynnikiem, który oceniony został najwyżej. Wysoko oceniono również umiejętności praktyczne uczniów.

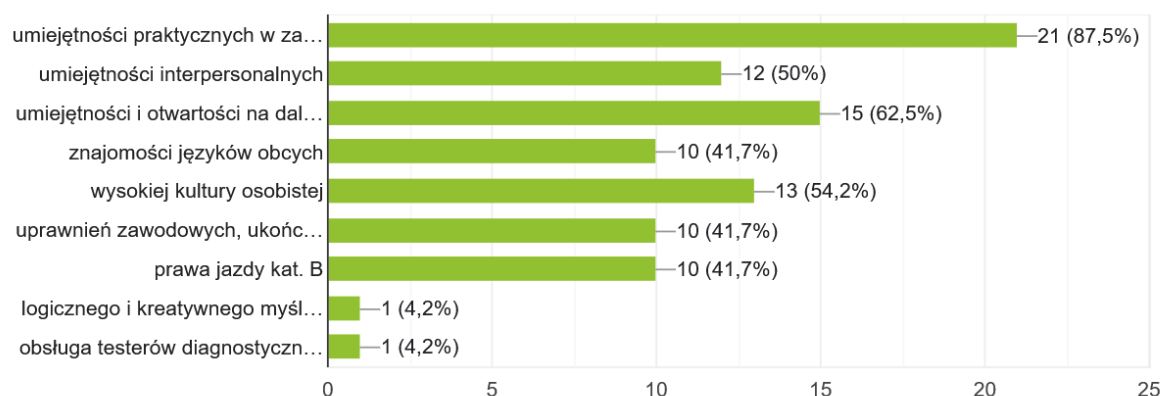
13. Jaka jest Państwa zdaniem jakość kształcenia w szkołach ponadpodstawowych powiatu pszczyńskiego wedle następujących kryteriów. Proszę...1 do 5, gdzie 1 to ocena najniższa a 5 najwyższa.

Oceny czynników jakości kształcenia były do siebie średnio zbliżone, jednakże pracodawcy najwyżej ocenili bazę lokalową szkół, jako średni (dominanta – ocena 3/5) oceniono poziom nauczania i poziom dostosowania oferty edukacyjnej do aktualnych wymogów rynku.

14. Jakich umiejętności zawodowych oczekują Państwo przede wszystkim od pracowników po ukończeniu szkoły ponadpodstawowej? Można oznaczyć więcej niż jedną odpowiedź i/lub dopisać swoją odpowiedź.

24 odpowiedzi

Wśród oczekiwań pracodawców dotyczących umiejętności przyszłych pracowników najwięcej wskazań dotyczy umiejętności praktycznych w zawodzie. Na dalszych miejscach są umiejętności i otwartość na dalsze kształcenie się i wysoka kultura osobista.

9. Lokalny rynek pracy i jego perspektywy

Stopa bezrobocia w powiecie pszczyńskim od wielu lat należy do najniższych w województwie i kraju, i od co najmniej kilku lat utrzymuje się na poziomie zbliżonym do naturalnej stopy bezrobocia (tj. ok. 3,5%). Problem braku pracy w powiecie obecnie praktycznie nie występuje. Duży popyt wewnętrzny i brak zależności lokalnego rynku pracy od monokultury przemysłowej a także duży popyt na pracę wykazywany z powiatów sąsiednich (Tychy, bielski, Żory, Jastrzębie-Zdrój) powoduje, że perspektywy rynku pracy w średniej perspektywie (przy pominięciu czynników globalnych na rynek pracy w kraju) są bardzo dobre i nie są zagrożone żadnymi wewnętrznymi słabościami.

Badanie Barometr Zawodów 2021 (www.barometrzwodow.pl) zrealizowane na terenie powiatu pszczyńskiego wskazuje, iż do zawodów z deficytową ilością pracowników należą przede wszystkim:

- Betoniarze i zbrojarze,
- Blacharze i lakiernicy samochodowi,
- Cieśle i stolarze budowlani,
- Cukiernicy,
- Lekarze,
- Logopedzi i audiofonolodzy,
- Monterzy elektronicy,
- Murarze i tynkarze,
- Nauczyciele praktycznej nauki zawodu,
- Nauczyciele szkół specjalnych i oddziałów integracyjnych,
- Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej,
- Piekarze,
- Pielęgniarki i położne,
- Pracownicy robót wykończeniowych w budownictwie,
- Pracownicy służb mundurowych,
- Ratownicy medyczni,
- Robotnicy budowlani,
- Robotnicy obróbki drewna i stolarze.

Szkoły zawodowe na terenie powiatu kształcą w 10 z 18 ww. zawodów (5 z ww. zawodów wymaga wykształcenia na poziomie wyższym). Oferta zawodów jest zatem dostosowana w wysokim stopniu do oczekiwań rynku pracy. Pozostaje zatem w tym zakresie monitorować na bieżąco potrzeby rynku pracy, podejmować współpracę z pracodawcami i podejmować wysiłki dotyczące dostosowania oferty kształcenia ustawicznego do potrzeb rynku pracy w kontekście zapewnienia możliwości na podejmowanie i zmianę pracy osób w wieku powyżej 50 lat a także w zawodach dotyczących opieki na osobami starszymi i zależnymi, co wiąże się z postępującą zmianą struktury wiekowej społeczeństwa. W perspektywie należy również rozważyć kształcenie ustawiczne, w tym nauki języka polskiego, osób emigrujących na teren powiatu z innych państw (w tym z krajów Europy Wschodniej) co wynikać może z trwającej w chwili przygotowania niniejszej strategii wojny na terenie Ukrainy jak i spodziewanego z jej powodu pogłębiającego się kryzysu dotykającego kraje tego obszaru.

10. Analiza SWOT

W ramach przeprowadzonych spotkań i konsultacji wykonano analizę SWOT – mocnych, słabych stron, szans i zagrożeń.

Mocne strony – wewnętrzne czynniki pozytywne - atuty i zalety obecnego systemu oświaty w Powiecie, charakterystyczne cechy, które pozytywnie wyróżniają działalność oświatową Powiatu, kluczowe osiągnięcia i umiejętności.

Słabe strony – wewnętrzne czynniki negatywne - czynniki, które stanowią bariery i problemy, elementy, które powinny zostać usprawnione, błędy których należałoby się wystrzegać w przyszłości, ograniczenia wynikające z małych zasobów lub niedostatecznych kwalifikacji.

Szanse – zewnętrzne czynniki pozytywne – zjawiska i tendencje w otoczeniu, szanse wynikające z rozwoju technologii, rynku pracy, struktury społeczeństwa, zmian w stylu życia, wzorów społecznych, rządowej i samorządowej polityki gospodarczej i finansowej.

Zagrożenia – zewnętrzne czynniki negatywne – bariery wynikające z sytuacji makro i mikroekonomicznej, utrudnienia wynikające ze zmiennych warunków otoczenia w tym prawnych, systemowych, gospodarczych regionu, kraju, Europy, świata.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
S1. Wykwalifikowana kadra nauczycieli, uzupełniająca systematycznie swoje kwalifikacje	W1. Braki lokalowe szkół i placówek do prowadzenia zajęć ogólnych, specjalistycznych, praktycznych oraz z zakresu szkolnictwa specjalnego i poradnictwa pedagogiczno-psychologicznego
S2. Wysokiej jakości, nowoczesne pracownie	W2. Ograniczenia w zakresie możliwości wprowadzenia zajęć dodatkowych
S3. Bardzo dobra współpraca z organem prowadzącym, jak i jednostkami tj. Powiatowy Urząd Pracy	W3. Wydłużone godziny lekcji w wielu szkołach
S4. Efektywne wykorzystywanie źródeł zewnętrznych finansowania przedsięwzięć dodatkowych	W4. Braki w zakresie ilości pracowni do kształcenia w zakresie informatyki i infrastruktury sieciowej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
S5. Dobre wyniki egzaminów zewnętrznych, co potwierdza wysoką jakość kształcenia	W5. Niedostosowanie infrastruktury w zakresie dostępności
S6. Optymalnie skonfigurowane zasady finansowania i rozliczeń szkół i placówek w systemie oświaty	W6. Niedostosowanie sal i pracowni do obecnych przepisów dot. komfortu świetlnego i ciepłego
S7. Szeroki zakres oferty edukacyjnej na poziomie ponadpodstawowym	W7. Brak przygotowanej dokumentacji projektowej w zakresie następnych inwestycji
S8. Niski wskaźnik bezrobocia utrzymujący się na rekordowych poziomach od ok. 10 lat i popyt ze strony rynku pracy na absolwentów szkół technicznych i branżowych	W8. Silne scentralizowanie szkół i placówek oświatowych na poziomie ponadpodstawowym w powiecie (8 z 14 szkół znajduje się w Pszczynie) i zależność od systemu komunikacji publicznej, jako jednego z podstawowych czynników warunkujących przepływ a więc i ilość uczniów korzystających z systemu
S9. Uczestnictwo w programach międzynarodowych w tym Erasmus, w tym staże i praktyki zagraniczne.	

SZANSE	ZAGROŻENIA
O1. Perspektywy finansowe okresu 2021-27 w zakresie finansowania programów rozwojowych szkolnictwa zawodowego	T1. Odchodzenie nauczycieli z zawodu, brak popytu na zawód, negatywne postrzeganie zawodu nauczyciela na rynku pracy
O2. Korzystna demografia z punktu widzenia stabilności pracy dla nauczycieli w szkołach średnich i zawodowych	T2. Pojawienie się nowych zawodów i brak odpowiedniej kadry do kształcenia w zawodach przyszłości
O3. Rynek pracownika na rynku pracy definiuje duże potrzeby pracodawców w zakresie we współpracy ze szkołami zawodowymi	T3. Nieadekwatne zarobki nauczycieli specjalistów względem zarobków oferowanych w sektorze przedsiębiorstw

O4. Duże możliwości współpracy z otoczeniem gospodarczym – PUP, pracodawcami, NGO	T4. Niedostosowanie lokalnych pracodawców względem współczesnych potrzeb, wyzwań
O5. Imigracja zarobkowa i osadnictwo imigrantów na terenie powiatu	T5. Niewystarczające środki finansowe subwencji oświatowej do zapewnienia konkurencyjności wynagrodzeń dla nauczycieli m.in. poprzez dodatki czy finansowanie przedsięwzięć rozwojowych szkół
O6. Możliwości wsparcia i współpracy szkół z pracodawcami	T6. Szybki proces dezaktualizacji nowoczesnego sprzętu dydaktycznego
O7. Rozwinięty sektor małych i średnich firm w powiecie – duża ilość podmiotów z różnych branż	T7. Rosnące koszty utrzymania przy braku adekwatnego zwiększenia kwoty subwencji oświatowej
O8. Brak zależności/powiązań systemu edukacji zawodowej z branżami narażonymi fluktuacjami rynkowymi (np. górnictwo, produkcja samochodów i ich części)	T8. Wzrost ilości młodzieży w powiecie w wieku 15-18 lat o 21% w perspektywie następnych 3 lat co w szybkim tempie obciąży dodatkowo istniejące szkoły ponadpodstawowe i jej kadry
	T9. Niestabilność związana z napływem uchodźców z obszaru Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na tym terenie
	T10. Nadchodzący rocznik młodzieży, która poszła do szkół podstawowych jako 6-latki, co skutkuje nierównomiernym naborem do szkół w latach szkolnych 2022/23 i następnych

Do najistotniejszych silnych stron systemu edukacji jednostek podlegających Powiatowi Pszczyńskiemu, które pozwolą w najlepszy sposób wykorzystać nadarzające się szanse i ograniczyć wpływ zagrożeń zaliczono:

- S1. Wykwalifikowaną kadrę nauczycieli, uzupełniającą systematycznie swoje kwalifikacje;
- S2. Wysokiej jakości, nowoczesne pracownie;
- S5. Dobre wyniki egzaminów zewnętrznych, co potwierdza wysoką jakość kształcenia;
- S7. Szeroki zakres oferty edukacyjnej na poziomie ponadpodstawowym.

Natomiast słabe strony, które mogą w największym stopniu przyczynić się do przeszkodzenia w wykorzystaniu nadarzających się szans lub/i spotęgować zagrożenia to:

- W1. Braki lokalowe szkół i placówek do prowadzenia zajęć ogólnych, specjalistycznych, praktycznych oraz z zakresu szkolnictwa specjalnego i poradnictwa pedagogiczno-psychologicznego;
- W4. Braki w zakresie ilości pracowni do kształcenia w zakresie informatyki i infrastruktury sieciowej;
- W8. Silne scentralizowanie szkół i placówek oświatowych na poziomie ponadpodstawowym w powiecie.

Powyższe czynniki wewnętrzne – celem jak najszybszego przełamania zagrożeń i wykorzystania szans powinny być priorytetowo potraktowane w przygotowanym poniżej strukturze celów strategicznych i planie operacyjnym.

Z punktu widzenia szans, największy wpływ na możliwości wykorzystania atutów własnych zasobów lub do celów przełamania braków i słabości mają:

- O1. Perspektywy finansowe okresu 2021-27 w zakresie finansowania programów rozwojowych szkolnictwa zawodowego;
- O2. Korzystna demografia z punktu widzenia stabilności pracy dla nauczycieli w szkołach średnich i zawodowych;
- O6. Możliwości wsparcia i współpracy szkół z pracodawcami;
- O7. Rozwinięty sektor małych i średnich firm w powiecie – duża ilość podmiotów z różnych branż.

Natomiast do zagrożeń, którym należy przeciwdziałać możliwie najszybciej wobec posiadanych zasobów - mocnych stron, ale również w perspektywie możliwości spotęgowania problemów wynikających z braków w tych zasobach, zaliczyć należy:

- T1. Odchodzenie nauczycieli z zawodu, brak popytu na zawód, negatywne postrzeganie zawodu nauczyciela na rynku pracy;
- T2. Pojawienie się nowych zawodów i brak odpowiedniej kadry do kształcenia w zawodach przyszłości;
- T8. Wzrost liczby młodzieży w powiecie w wieku 15-18 lat o 21% w perspektywie następnych 3 lat co w szybkim tempie obciąży dodatkowo istniejące szkoły ponadpodstawowe i jej kadry.

11. Wnioski podsumowujące diagnozę

W rozdziale tym pragniemy wskazać na najważniejsze i możliwe do rozwiązania w perspektywie okresu odniesienia Strategii – tj. do 2027 r. obszary problemowe, tak w zakresie wzmocnienia istniejących zasobów i wykorzystania ich potencjału, jak i przełamania barier i ograniczeń stojących przed systemem edukacji powiatu pszczyńskiego.

Do obszarów problemowych i zasobów ocenianych wysoko, często jako mocna strona systemu, jednakże wymagających wzmocnienia, należą:

- uzupełnianie i podnoszenie kwalifikacje nauczycieli w tym umożliwienie im rozwoju uzupełniania wykształcenia w innych przedmiotach lub specjalizacjach,
- dostosowanie pracowni i wyposażenia szkół i placówek oświatowych do wymagań i standardów współczesnej praktyki gospodarczej i technicznej,
- wykorzystanie potencjału gospodarczego przedsiębiorstw z obszaru i otoczenia powiatu pszczyńskiego do wdrażania nowych metod, innowacji i współpracy w systemie edukacyjnym, w tym staży dla uczniów i nauczycieli,
- rozwój systemu kształcenia ustawicznego, w tym na rzecz emigrantów sprzyjającego ich szybkiej integracji,
- dalsze wzmocnienie kompetencji kluczowych uczniów poprzez staże, praktyki, wymiany zagraniczne, wizyty studyjne, programy międzynarodowe, wolontariat, kursy i szkolenia zawodowe, itp.

Do rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie istniejącym brakom i ograniczeniom mającym najistotniejsze znaczenie dla przyszłego rozwoju systemu edukacji powiatu należą:

- aktywne promowanie zawodu i rekrutacja nauczycieli w perspektywie demografii i naturalnego przyrostu liczby uczniów w szkołach ponadpodstawowych,
- poszukiwanie możliwości zatrudnienia w zawodach nauczycielskich specjalistów,

- poszukiwanie możliwości czasowej lub trwałej adaptacji pomieszczeń, budowa nowych lub rozbudowa istniejących obiektów na cele edukacji ponadpodstawowej w perspektywie lat 2023-2030 i następnych,
- rosnące koszty obsługi i zapewnienia funkcjonowania budynków szkół i placówek oświatowych wymagające adaptacji i remontów obniżających zużycie mediów,
- rozbudowa infrastruktury sieciowej i informatycznej szkół i placówek oświatowych,
- lepsze dostosowanie systemu komunikacji publicznej powiatu do potrzeb uczniów - mieszkańców powiatu uzależnionych od korzystania z transportu publicznego w dojazdach do szkół, w perspektywie również wzrostu liczby uczniów.

12. Wizja i misja oświaty oraz cele strategiczne i operacyjne

W toku prac nad niniejszą strategią podjęto wysiłek zaproponowania i określenia akceptowalnych dla uczestników systemu edukacji w Powiecie Pszczyńskim misji i wizji, które powinna przyświecać jego aktywnym interesariuszom w kreowaniu i rozwoju tego systemu:

➤ **Misja**

Zapewnienie kompleksowego systemu edukacji ponadpodstawowej oraz wsparcia osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych pozwalającego budować wartość kapitału społecznego na rzecz mieszkańców, w celu zwiększenia ich szans i konkurencyjności na rynku pracy, dając jednocześnie trwałe podstawy do zapewnienia wysokiej jakości życia.

➤ **Wizja**

Szkoły i placówki oświatowe podlegające Powiatowi Pszczyńskiemu zapewniające edukację na poziomie ponadpodstawowym i specjalnym o wysokiej wartości dodanej dla mieszkańców Powiatu, zarządzane w sposób efektywny i niezawodny, identyfikujące na ich rzecz możliwości rynku pracy w szybko zmieniającym się otoczeniu społeczno-gospodarczym.

Następnie, w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy oraz w celu wykorzystania warunków zasobów własnych i potencjału otoczenia, w celu zdefiniowania priorytetowych obszarów polityki interwencji, przyjmuje się strategiczne cele nadrzędne:

- **Cel 1. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w szkołach i placówkach oświatowych Powiatu Pszczyńskiego poprzez działania modernizacyjne i inwestycyjne w obszarze infrastruktury i wyposażenia**
- **Cel 2. Budowa wysokiej jakości kapitału społecznego systemu oświaty**
- **Cel 3. Zapewnienie wydajnego i dobrze zarządzanego systemu oświaty**

W ramach ww. celów opracowano natomiast cele operacyjne – nadrzędne, stanowiące definicję ram interwencji które niezbędne są do przyjęcia planu operacyjnego.

W ramach celu strategicznego 1. zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w szkołach i placówkach oświatowych Powiatu Pszczyńskiego poprzez działania modernizacyjne i inwestycyjne w obszarze infrastruktury i wyposażenia dokonano dekompozycji na następujące cele operacyjne:

- **Cel 1.1. Rozwój infrastruktury technicznej i wyposażenia szkół i placówek oświatowych**
- **Cel 1.2. Zapewnienie wysokiego stopnia dyfuzji innowacji poprzez sprzyjanie wdrożeniu nowych technologii i metod w edukacji**
- **Cel 1.3. Zwiększenie udziału osób z dysfunkcjami rozwojowymi w systemie edukacji ponadpodstawowej i specjalnej**

W ramach celu strategicznego 2. Budowa wysokiej jakości kapitału społecznego systemu oświaty wyodrębniono następujące cele szczegółowe (operacyjne):

- **Cel 2.1. Rozwój systemu doradztwa zawodowego i preorientacji zawodowej**
- **Cel 2.2. Zwiększenie stopnia udziału szkolnictwa dualnego w szkolnictwie zawodowym i rozwój współpracy z sektorem przedsiębiorstw**
- **Cel 2.3. Rozwój i promocja systemu szkolnictwa ustawicznego**

➤ **Cel 2.4. Wspieranie talentów uczniów wyróżniających się w nauce**

Natomiast cel strategiczny 3. Zapewnienie wydajnego i dobrze zarządzanego systemu oświaty wyodrębniono następujące cele szczegółowe (operacyjne):

➤ **Cel 3.1. Rozwój kompetencji kadr systemu oświaty**

➤ **Cel 3.2. Promocja szkolnictwa zawodowego**

➤ **Cel 3.3. Rozwój technologii informatycznych i komunikacyjnych w edukacji**

➤ **Cel 3.4. Zapewnienie wydajnych narzędzi do zarządzania jednostkami oświatowymi i procesem kształcenia**

Przyjęty plan operacyjny przedstawiono w następnym rozdziale strategii i stanowi on rozwinięcie celów strategicznych i podrzędnych względem ich celów operacyjnych w listę zadań. Ich realizacja przyczyni się do możliwie najszybszego rozwiązania zdiagnozowanych problemów poprzez wykorzystanie mocnych stron zasobów własnych oraz przełamanie istniejących barier.

13. Szczegółowy opis celów i zadań

Zdefiniowane w poprzednim rozdziale cele strategiczne i operacyjne zdekomponowano następnie na kierunki interwencji, tj. zadania zaplanowane do realizacji w ramach poszczególnych celów operacyjnych. Stanowią one zbiór ogólny proponowanych zadań, otwartą listę, która może być dowolnie rozszerzana.

Przedstawione poniżej kierunki interwencji stanowią ogólny plan operacyjny, który powinien być realizowany w odpowiedzi na zdiagnozowane problemy, celem ich rozwiązywania lub przeciwdziałania, co najmniej w okresie, na który strategia została przyjęta – tj. w perspektywie do 2030 r.

Cel 1. Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia w szkołach i placówkach oświatowych Powiatu Pszczyńskiego poprzez działania modernizacyjne i inwestycyjne w obszarze infrastruktury i wyposażenia
Cel 1.1. Rozwój infrastruktury technicznej i wyposażenia szkół i placówek oświatowych
Zadanie 1.1.1. Budowa, rozbudowa, przebudowa lub remont infrastruktury budynkowej szkół i placówek oświatowych
Zadanie 1.1.2. Zakup wyposażenia pracowni i sal dydaktycznych
Cel 1.2. Zapewnienie wysokiego stopnia dyfuzji innowacji poprzez sprzyjanie wdrożeniu nowych technologii i metod w edukacji
Zadanie 1.2.1. Opracowanie innowacji pedagogicznych i programów wykorzystujących innowacyjną wiedzę, wyposażenie, podejście, metody.
Zadanie 1.2.2. Wizyty studyjne i programy wymiany z ośrodkami innowacji w kraju i za granicą
Zadanie 1.2.3. Uzupełnianie wyposażania dydaktycznego niezbędnego do wdrożenia innowacji
Cel 1.3. Zwiększenie udziału osób z dysfunkcjami rozwojowymi w systemie edukacji ponadpodstawowej i specjalnej
Zadanie 1.3.1. Zakup wyposażenia niezbędnego do zapewnienia dostępności do edukacji dla osób z dysfunkcjami rozwojowymi w szkołach i placówkach oświatowych
Zadanie 1.3.2. Przebudowa lub remont infrastruktury celem zapewnienia dostępności dla osób z dysfunkcjami rozwojowymi w szkołach i placówkach oświatowych
Zadanie 1.3.3. Wdrożenie metod i narzędzi wspomagających zwiększenie udziału osób z dysfunkcjami rozwojowymi w systemie edukacji
Cel 2. Budowa wysokiej jakości kapitału społecznego systemu oświaty
Cel 2.1. Rozwój systemu doradztwa zawodowego i preorientacji zawodowej
Zadanie 2.1.1. Badania i udział w badaniach predyspozycji zawodowych uczniów szkół podstawowych, we współpracy z samorządami gminnymi
Zadanie 2.1.2. Wdrożenie narzędzi wspomagających doradztwo zawodowe w szkołach i placówkach oświatowych powiatu
Zadanie 2.1.3. Wizyty studyjne i prezentacje doświadczeń u współpracujących przedsiębiorców
Cel 2.2. Zwiększenie stopnia udziału szkolnictwa dualnego w szkolnictwie zawodowym i rozwój współpracy z sektorem przedsiębiorstw
Zadanie 2.2.1. Promowanie i wspomaganie zakładania klas patronackich pracodawców
Zadanie 2.2.2. Staże i programy praktyk zawodowych z umożliwieniem dostępu do staży wakacyjnych dla wszystkich uczniów szkół ponadpodstawowych
Zadanie 2.2.3. Realizacja kampanii edukacyjnej wśród przedsiębiorców w zakresie możliwości współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi
Zadanie 2.2.4. Udział i współorganizacja targów pracy
Cel 2.3. Rozwój i promocja systemu szkolnictwa ustawicznego
Zadanie 2.3.1. Realizacja działań promocyjnych mających na celu podniesienie świadomości uczniów jak i dorosłych mieszkańców powiatu dot. możliwości reorientacji zawodowej poprzez kształcenie ustawiczne
Zadanie 2.3.2. Zapewnienie osobom dorosłym kształcenia ustawicznego w formach zajęć stacjonarnych i niestacjonarnych

Cel 2.4. Wspieranie talentów uczniów wyróżniających się w nauce
Zadanie 2.4.1. Program stypendialny dla uczniów wyróżniających się w nauce
Zadanie 2.4.2. Realizacja zajęć pozaszkolnych w kołach zainteresowań
Zadanie 2.4.3. Program wymiany i staży międzynarodowych dla uczniów
Cel 3. Zapewnienie wydajnego i dobrze zarządzanego systemu oświaty
Cel 3.1. Rozwój kompetencji kadr systemu oświaty
Zadanie 3.1.1. Udział nauczycieli, dyrekcji i personelu pomocniczego w szkoleniach podnoszących kompetencje
Zadanie 3.1.2. Studia podyplomowe i uzupełniające dla nauczycieli
Zadanie 3.1.3. Analiza i przygotowanie założeń oraz uruchomienie programu staży zawodowych u przedsiębiorców dla nauczycieli przedmiotów zawodowych
Cel 3.2. Promocja szkolnictwa zawodowego
Zadanie 3.2.1. Promowanie w społeczeństwie pozytywnego wizerunku pracy nauczyciela w szkołach ponadpodstawowych
Zadanie 3.2.2. Promocja kształcenia zawodowego wśród mieszkańców
Zadanie 3.2.3. Organizacja Pszczyńskiego Forum Pracodawców
Cel 3.3. Rozwój technologii informatycznych i komunikacyjnych w edukacji
Zadanie 3.3.1. Wydajna infrastruktura informatyczna i sieci w szkołach i placówkach edukacyjnych
Zadanie 3.3.2. Wdrażanie narzędzi informatycznych i komunikacyjnych sprzyjających nauce w trybie zdalnym i hybrydowym w tym z uczniami nieobecnymi w trakcie lekcji stacjonarnych
Zadanie 3.3.3. Wdrażanie narzędzi informatycznych i komunikacyjnych w zarządzaniu szkołami i placówkami oświatowymi i procesem edukacyjnym
Cel 3.4. Zapewnienie wydajnych narzędzi i rozwiązań na poziomie lokalnym sprzyjających systemowi edukacji ponadpodstawowej
Zadanie 3.4.1. Partycypacja w projektowaniu i zarządzaniu systemem komunikacji publicznej w odniesieniu do potrzeb uczniów szkół ponadpodstawowych

14. Monitoring i ewaluacja

Monitoring to ciągły i systematyczny proces zbierania i analizowania danych ilościowych oraz jakościowych, który pozwala na ocenę aktualnego stanu realizacji planu pod kątem realizacji zgodnie z założeniami, jakie zostały przyjęte na etapie planowania.

Ewaluacja natomiast jest obiektywną oceną planu na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i pomiaru skuteczności wdrożenia. Ewaluacja powinna dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym.

Uwzględnienie i wdrożenie do praktyki narzędzi monitoringu i ewaluacji pozwoli na weryfikację założeń Strategii, wczesne wykrywanie ewentualnych błędów - a co

za tym idzie - pozwoli reagować na wszelkie zmiany mogące mieć wpływ na jej realizację. Umożliwi to uniknięcie sytuacji, która w poważny sposób mogłaby zagrozić realizacji działań i założonych celów.

W procesie realizacji założeń Strategii uwzględnione zostało:

- systematyczne monitorowanie realizacji celów i zadań i weryfikacja stopnia ich osiągnięcia,
- ewaluacja podejmowanych działań i ewentualne podejmowanie działań korygujących w obszarze organizacji procesu wdrożenia Strategii,
- systematyczne monitorowanie stopnia aktualności Strategii i wprowadzanie ewentualnych korekt.

Założenia zasad monitoringu uwzględniają przedstawianie przez Zarząd Powiatu, poprzez wsparcie Zespołu Zadaniowego Starostwa Powiatowego, w skład którego wejdą pracownicy Wydziału Oświaty i dyrektorzy szkół, przygotowywanych w odstępie rocznym raportów uwzględniających efekty realizacji strategii dla Rady Powiatu i jej organów, kierownikom jednostek organizacyjnych, dyrektorom szkół jak również ogółowi mieszkańców gminy.

W zakresie monitoringu celów i zadań, które to dane stanowiąc będą źródło informacji dla raportów – dane zebrane będą przez personel Zespołu Zadaniowego. Oprócz danych pochodzących z realizowanych zadań (ankiet, list frekwencji, analiz) kluczowe znaczenie będzie miało bieżące monitorowanie głównych wskaźników rozwojowych systemu oświaty.

W celu lepszego poznania oceny jakości realizowanych przedsięwzięć wdrożony zostanie system monitorowania on-line, w którym zapewniony będzie zarówno dostęp dla uczestników systemu edukacji (uczniów, nauczycieli) jak i mieszkańców i innych interesariuszy pragnących wyrazić swoją opinię czy ocenę dla przedsięwzięcia, działania a więc i pośrednio Strategii.

Ewaluacja Strategii polegać będzie na bieżącej jak i końcowej ocenie jakości oraz efektów prowadzonych działań, a także sformułowanie konstruktywnych wniosków na przyszłość, prowadzona będzie w oparciu o kryteria:

- skuteczności – którego istotą będzie uzyskanie odpowiedzi na pytanie czy udało się osiągnąć cele?, a jeśli tak, to w jakim;

- efektywności - którego istotą będzie uzyskanie odpowiedzi na pytanie, czy efekty realizacji określonych działań zostały osiągnięte za pomocą założonych kosztów i czy wszystkie wydatki były uzasadnione?;
- użyteczności - którego istotą będzie uzyskanie odpowiedzi, na ile osiągnięte dzięki realizacji danej interwencji efekty, w tym również te pierwotnie nieprzewidywane (pozytywne i negatywne) odpowiadają rzeczywistym potrzebom oraz wyzwaniom społecznym, gospodarczym czy też przestrzennym;
- trwałość - jego istotą będzie uzyskanie odpowiedzi, na ile osiągnięte w wyniku realizacji określonych działań efekty będą widoczne, przynosząc pozytywne skutki, kogo będą dotyczyć, a także, jaka będzie ich użyteczność po upływie określonego czasu.

Powyższe pozwoli na uzyskanie odpowiedzi, na ile osiągnięte w wyniku realizacji Strategii efekty będą widoczne, przynosząc pozytywne skutki, kogo będą dotyczyć, a także, jaka będzie ich użyteczność po upływie określonego czasu.

W związku z powyższym system ewaluacji zakłada przeprowadzenie zasadniczo następujących instrumentów ewaluacyjnych:

- a) ewaluację bieżącą (on-going), która przeprowadzana będzie w trakcie wdrażania Strategii jednak w przeciwieństwie do klasycznej ewaluacji mid-term nie jest określony dokładny moment jej realizacji. Ewaluacja on-going przeprowadzana jest np. w przypadku, gdy monitorowanie ujawniło odchylenia od założonych wartości. Jej efektem jest identyfikacja barier realizacji celów, dzięki czemu mogą zostać podjęte odpowiednie kroki służące przywrócenia prawidłowej realizacji danego Celu. W celu prawidłowej realizacji Strategii niezbędne jest analizowanie przez Zespół Zadaniowych podejmowanych działań.
- b) ewaluację końcową (ex-post), która zostanie przeprowadzona po zakończeniu realizacji Strategii, tj. w 2027 lub 2028 r. Podczas ewaluacji poddaje się ocenie skuteczność i efektywność wdrażania Strategii, jej trafność i użyteczność, a także stopień realizacji założonych celów oraz badanie długotrwałych efektów (oddziaływania) wdrażania. Tego typu ewaluacja może stanowić cenne źródło informacji użytecznych przy planowaniu kolejnych dokumentów rozwojowych w oparciu o wypracowaną metodologię;

Monitoring oraz ewaluacja posłuży sprawdzeniu czy w wyniku podejmowanych w ramach wdrażania strategii działań powstają zakładane rezultaty, zostają/zostały osiągnięte zamierzone cele. Pozwoli to na ocenę zgodności realizacji planu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami, a w przypadku zagrożenia nieosiągnięcia celów/zamierzeń podjęcia działań korygujących mających na celu ich prawidłową realizację.

Forum, w trakcie którego wszyscy zainteresowani będą mogli zgłaszać swoje wnioski i uwagi związane z przebiegiem procesu wdrażania Strategii jak również zaprezentować propozycję ewentualnych zmian dokumentu będą stanowiąc spotkania Zespołu Zadaniowego. Interesariusze (np. nauczyciele, uczniowie, ich zespoły), którzy byliby zainteresowani zmianą, mogą zgłaszać propozycje w sposób bieżący do kierownika lub dyrektora swojej szkoły lub placówki. Następnie w zależności od formalnej strony zmiany będzie ona wprowadzana w życie poprzez przyjęcie propozycji lub z uwagi na wymogi prawne, aby mogły zostać wprowadzone, będą musiały zostać zaakceptowane zgodnie z aktualnymi procedurami zarządczymi JST (w tym decyzja Zarządu, akceptacja zmian w budżecie przez Radę Powiatu).

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 5 czerwca 1988 r. o samorządzie powiatowym nakłada na powiat zadania publiczne o charakterze ponadgminnym, w tym między innymi z zakresu edukacji publicznej. Przygotowanie dokumentu o znaczeniu strategicznym w jednostce samorządu terytorialnego każdorazowo oznacza chęć odnalezienia i oznaczenia najważniejszych z punktu widzenia społeczności kierunków rozwoju, które odzwierciedlą ambicje, motywacje i potrzeby. Dobrze funkcjonujący i sprawny system oświaty jest jednym z najważniejszych czynników mających znaczenie w kreowaniu długofalowego, pozytywnego rozwoju społecznego, gospodarczego jak środowiskowego danego obszaru.

Potrzeba przygotowania dokumentu o znaczeniu strategicznym dla systemu oświaty ma obecnie tak wobec odczuwanych dla społeczności w ostatnim okresie silnych zmian - przeobrażania się otoczenia w jakim przyszło funkcjonować jednostkom samorządu terytorialnego wynikających z epidemii, wojny u granic naszego kraju i kryzysu imigracyjny, ale również wobec wewnętrznych potrzeb, takich jak zmiany w strukturze wiekowej, zmian ilości uczniów na terenie Powiatu Pszczyńskiego w ostatnich latach, które definiują szereg trudnych wyzwań, które pojawiają się przed systemem kształcenia.

Z wyżej wymienionych powodów wynika potrzeba posiadania na poziomie strategicznym i operacyjnym odpowiedniego planu działań dla systemu oświaty Powiatu, przygotowania i zaplanowania odpowiedzi na pojawiające się wyzwania i odpowiedzi na zdiagnozowane zapotrzebowania. Z tego też względu przygotowanie i przedstawienie niniejszego dokumentu wydaje się najlepszą możliwą odpowiedzią na zaistniałą sytuację i skalę wyzwań przed którym stoi organ samorządu powiatowego.

Strategia składa się z 14 rozdziałów. Rozdziały 1-3 mają charakter opisu i charakterystyki samego dokumentu, rozdziały od 4 do 9 składają się na opis sytuacji zastanej systemu oświaty Powiatu, w rozdziałach 10 i 11 dokonano analitycznego zestawienia i opisu charakterystyki sytuacji problemowej wraz z wyróżnieniem najistotniejszych zasobów, barier, zdarzeń i okoliczności mających wpływ na wybór celów, a w konsekwencji wybranych kierunków interwencji. Ostatnie rozdziały 13 i 14 definiują operacyjne założenia strategii – plan zadań mających na celu realizację założeń strategicznych kierunków rozwoju i rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów i barier.

Po przyjęciu przez Zarząd Powiatu Pszczyńskiego będzie wykorzystywany jako instrument w zarządzaniu oświatą. Pozwoli również wprowadzić dalsze zmiany w procesie rozwoju oświaty na terenie powiatu, a także ukierunkować działania w taki sposób, aby odpowiadały one na potrzeby i aspiracje lokalnej społeczności.

Przedmiotowy dokument został zaopiniowany pozytywnie jednogłośnie przez Komisję Spraw Społecznych Rady Powiatu Pszczyńskiego na posiedzeniu, które odbyło się 29 sierpnia 2022 r.